



በኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮታዊ ፓርቲ (ኢ.ሕ.አ.ፓ)

ታችኞ የሚወጣ ሩባዊ

ጥናታዊ የትንተና መጽሔት

ስለ ፍካሬ ልታውቋቸው የሚገቡ ጉዳዮች

1. በፍካሬ የሚወጡ ጽሁፎች ሁሉ የፓርቲ አባላት የጻፏቸው ጽሁፎች ወይም የፓርቲው አቋሞች አይደሉም። የፓርቲውን አቋም የሚመለከት ጽሁፍ ሲወጣ ይህንን ያስታውቃል።
2. የሚላኩ ጽሁፎች በአማርኛ የተዘጋጁ ቢሆኑ ይመረጣል።
3. የአመት ደንበኞች ለመሆን የሚሹ ሁሉ አመታዊ ክፍያው ለአራት ዕቅዶች 16.00 አይሮ ወይም ደግሞ ተመጣጣኝ ምንዛሬ ይሆናል። ይህንኑ በፖስታ ሳጥን ቁጥራችን መላክ ይቻላል። የሚከፈለው በቼክ ወይም በመኒ ኦርደር ለኢሕአፓ ነው።
4. ፍካሬ በአመት አራት ጊዜ ትወጣለች።
5. ጽሁፎች መላክ የሚፈልጉ በሀገራዊና አለም አቀፋዊ የፖለቲካና የኤኮኖሚ ጉዳዮች፤ ሥነ ጽሁፎችና ፓርቲ ነክ ጉዳዮችን በተመለከተ ሊላኩን ይቻላል። በተቻለ መጠን ጸሃፊዎቹ ስማቸውን አለዚያም የብዕር ስማቸውን ሊነግሩን ይገባል። የብዕር ስም የሚጠቀሙ ከሕጋዊ እርምጃዎች አንጻር አግባብ ስላለው ለአዘጋጆቹ ብቻ ስማቸውንና አድራሻቸውን መግለጽ ይኖርባቸዋል።
6. ጽሁፎች እስከተቻለ ድረስ በጣም ባይረዝሙ (ከ 5-7 ገጽ) ባይበልጡ ይመረጣል። ለጥራትና ለመጠን ሲባል ጽሁፎች እርማት ሊደረግባቸው ይችላል።
7. የሚደርሱንን ደብዳቤዎች በየጊዜው እናወጣለን። ደብዳቤ የሚጽፉ ስማቸውንና አድራሻቸውን ከነስልክ ቁጥራቸው በትክክል እንዲያሰፍሩ እንጠይቃለን።
8. ርዕሰ አንቀጾቹ ከዝግጅቱ ክፍል የሚቀርቡ ናቸው።

ዋና አዘጋጅ ዶ/ር ዘነበ ተሾመ
ምክትል ዋና አዘጋጅ ሀይሉ ወንዴ

መጽሔቷን ለሚመለከቱ ግንኙነቶች በሚከተለው አድራሻ ይጠቀሙ።

FIKARE
P.O.Box 73337
Washington D.C. 20056
U.S.A



በኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮታዊ ፓርቲ

ታትሞ የሚወጣ

ሩብ አመታዊ መጽሔት

ማውጫ

	ገጽ
ርዕስ አንቀጽ	1
የብሔራዊ ዲሞክራሲያዊ የነጻነት ትግል	
ከ ሀይሉ ወንዴ	2
ከፍኖተ ዲሞክራሲ የዝግጅት ከፍል የተገኙ	
ሀ. የሲቪል ድርጅቶችን ነጻነት ለማስከበር የሁላችንም ኢላማ ሊሆን ይገባል።	30
ለ. በኢትዮጵያ ዘላቂታዊና አስተማማኝ ሕገ መንግሥት ከሽግግር መንግሥት ይወለዳል።	35
4. ተደራጅቶ መታገል የድል ዋስትና ነው።	
ከስብሀቱ	41

ውድ አንባቢያን

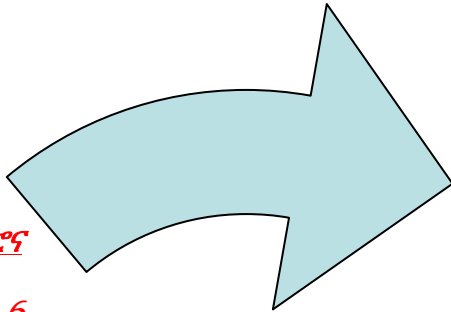
በአሁኑ የፍካሬ እትማችን የብሄራዊ ትግሉን በተለያዩ ደረጃና ከተለያዩ አቅጣጫ የሚዳሰሱና ለውይይት የሚጋብዙ በተቻለ መጠንም ለተከሰቱት ችግሮች የራሳቸውን የመፍትሄ ጥቆማቸውን ያዘሉና የአንባቢያንን ዕውቀት የሚያዳብሩ መጣጥፎች ይዘንላችሁ ቀርበናል።

በአቶ ሀይሉ በብሔራዊ ዲሞክራሲያዊ የነጻነት ትግል ርዕስ ሥር የቀረበው ሰፊ ያለ ጽሁፍ በዋናው የትግሉ አጀንዳ ላይ ትኩረት እንዲያደረግና በጥቃቅን እርባካቢ በሆኑ ጉዳዮች ሀገር ወዳድ ሃይሉ እንዲጠመድ የሚጋብዙ አላስፈላጊ ንትርኮችን ወደኋላ በማድረግ ሀገሪቷ ያንዣበባትን አደጋ ለመከላከል የሚያስችል መፍትሄ ከሕዝብ ጋር ለመመካከር የራሱን እነሆ የሚል ነው። በተለይም ደግሞ ባለፉት 17 አመት ውስጥ በተቃዋሚ የፖለቲካ ደርጅቶች የተፈጸሙ ስህተቶች እንዲያደገሙ በቅን ውይይት እርምጃ የሚገኝበትን በመዳሰስ ጠቃሚ የሆኑ የተለያዩ ቁም ነገሮችን ያዘለ ብቻ ሳይሆን አቅጣጫ ለማስቀየር የሚጥሩ ምሁራን ተብዬዎች ባቀረቡት አስተያየቶች ላይም ተመርኩዞ ትምህርታዊ ትችቶችን እንዲሁም ወሳኝ በሆኑ እሴቶች ላይ የሚነዙ ውዝንብሮችን ጥራት እንዲያገኝ በስፋት የሚያብራራ መጣጥፍ ሲሆን መደምደሚያውም ፈትል ቢረዳዳ አንበሳን ያስቀራል ነውና ተመልከቱት።

ዘረኛውንና አምባገነን የመለስ አገዛዝን አስወግዶ በምትኩ ሰላም የሚሰፍንበት የሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች የሚከበሩበት ማህበራዊ ሥርአት ለመገንባት ይቻል ዘንድ ሕዝብ በመሃሉ ዕርቅን አውርዶ በሽግግር ሂደት ውስጥ ማለፍ የግዴታ እንደሚለው ከጥያቄ የሚገባ አይደለም። የሽግግር ሂደቱ ደግሞ ከግቡ እንዲደርስ ከሁሉም ሀገር ወዳድ ሀይሎች ከፍተኛ ጥንቃቄን ይጠይቃል። ለትግሉ ስኬታማነት የሲቪሉ ሕብረተሰብ በሁለመናው መልክ ቀጥተኛ ተሳትፎ ማድረግ ወሳኝነት ያለው መሆኑ በተደጋጋሚ የተገለጸ ነው። ይህ እንዲሆን የመለስ አገዛዝ የተለያዩ መሰናክሎችን እየፈጠረ በመገኘቱ የነሱን ነጻነት ለማስከበር የሁሉም ሀገር ወዳድ ሃይል ሊሆን እንደሚገባ መግለጹ ዛሬም የግድ ይላል። የተወሰነው የማህበረሰብ ክፍል ነጻነቱ ተገዢ ሀገር ሰላምና ማህበራዊ መረጋጋት አታገኝም። ይህንን መሰረታዊ አስተያየት በተመለከተ በርካታ ግንዛቤዎች የሚያስጨብጡ ከፍተኛ ዲሞክራሲ የሬዲዮ ሥርጭት ያገኘናቸውን ሁለት መጣጥፎች አክለናል። አንብባችሁ የደረሳችሁበትን ገንቢ ትችት ሌላውም ቢያውቀው ቢደረግ ጠቀሜታው ለሁሉ ነው። ትምህርታዊነቱም የማይታበል ነው። የፍካሬ መድረክ አገልግሎቷም አንባቢያንን ለማቀራረብ ነውና ብዕራችሁን ከወረቀቱ ጋር እንድታገናኙት ትጋብዛላች።

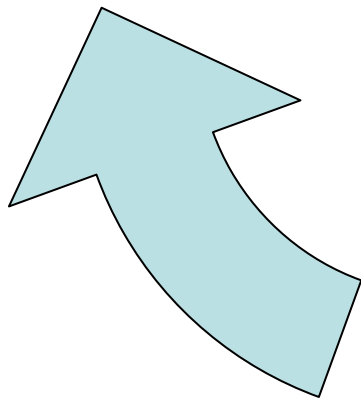
በመጨረሻም በአቶ ሰብሃት የቀረበው የመደራጀትንና ተደራጅቶም የመታገል አስፈላጊነት በስፋት የሚዳሰስ በተለይም ደግሞ ትግልን በቀጣይነት ለማስኬድ ምን አይነት ተግባራት ማከናወን እንደሚገባም ይጠቁማልና ምልክታን ያሻቀል። የወቅቱ የትግል ጥሪያቸው ምን እንደሆነና ምንስ መምሰል እንዳለበትም በስፋት ይዘረዝራል። የትግል ጥሪን ዛሬ ማስተጋባቱ የግድ ነው ስለሚሉ እስቲ አስተውሉላቸው። መልካም ንባብ እንመኝላችኋለን።

አስተውሉ!!

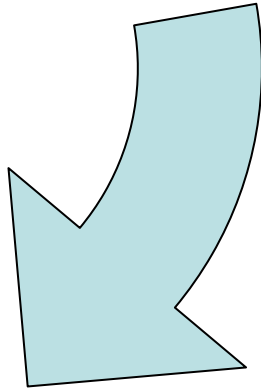


የኅብረት ትግል ተመክሮና የኢሕአፓ አቋም
ዴሞ ቅጽ 34 ቁጥር 6
 የኅብረት ግንባር ፖለቲካን በመጀመሪያ ደረጃ በሕዝብ ዘንድ እውን ማድረግ የሚለው መርህ በዋናነት ደረጃ የሚጠቀሳቸው የሚከተሉትን ነው።

ሀ. ሰፊውን የሕዝብ ቁጥር ሊያሰባሰብ የሚችል አቋምና መፈክሮችን ይዞ ሕዝብን ማደራጀትና ለትግል ማሰለፍ፤



ለ. ኅብረትን ከታች ወደላይ ማለትም ሕዝብን ያቀፈ ኅብረት ለማድረግ የሕዝብን የሲቪክና ሙያ ማኅበራት ሙሉ ተሳትፎ ማጠናከር አስፈላጊ ነው።



የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል

መግቢያ

የኢትዮጵያ ሕዝብ ያንጃበበትን የህልውና አደጋ ለመከላከልና አንድነቱን ለማስረገጥ እንዲሁም እግር ከወርሽ ቀፍድዶ ያስረውን የአምባገነን ሥርዓት ገርስሶ በምትኩ የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለመመስረት የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል ማካሄድ የግድ አስፈላጊ ነው እንላለን። ይህ አልህ አስጨራሽ ትግል ግብን እንዲመታ ከተፈለገ ሁሉም የድርሻውን መወጣት አለበት። ሃቀኛ የተቃዋሚ ፖለቲካ ድርጅቶች በፍሬክሮሲኪ ጉዳዮች ከመጠመድ ተቆጥበን፣ በሕዝባችን ላይ ወያኔና አጋርቹ የሚያደርጉትን የስነልቦናዊና የእርስበርስ ጦርነት ማለት በብሄረሰብ ውስጥ የጎሳ ግጭትን በጋራ አክሽኔን፣ የተግባር ትብብር ትግል ማካሄድ ግዴታ እንዳለብን እንገነዘባለን። በእኛ በኩል በሰላሣ ስድስት አመት ባገኘነው ተመክሮዎቻችን የአገራችንን ተጨባጭ ሁኔታ ስናጤነው የወያኔን አምባገነን አገዛዝ ከጀርባችን አሽቀንጥረን ለመጣል ያለን አማራጭ አንድና አንድ ትግል ብቻ ነው። ይኸውም የሁለገብ ትግል ማለት ሕዝባዊ አመፀን ያካተተ ዘርፈ ብዙ ትግል ማካሄድ ነው።

የዚህ ጽሁፍ አላማ በየድርጅቶች ውስጥ ተስግስገው ከሚያወናብዱ ቅጥረኞች ጋር እስጥ አገባ ንትርክና ያላስፈላጊ አተካራ ለመግጠም ሳይሆን የአንዣበብንን አደጋ ለመከላከል የሚበጀውን ነገር ከሕዝባችን ጋር ለመመካከር ካለን ጉጉት የመነጨ ነው። በተለይም የህብረተሰባችን ትኩስ አካል የሆነው ወጣቱ ትውልድ ከወያኔ ስርጎ ገቦችና ለሆዳቸው ያደሩ ምሁር ነገ ገዮች የሚነዙትን ውዥንብርቶች ማለት ያን የፈረደበትን የእኛን ትውልድ ከፊውዳል ሥርዓትና ከደርግ አምባገነን ያደረገውን ትግል እንዲሁም አሁን ከወያኔ አምባገነን ጋር የሞት የሽረት ትግሉን ጥላሽት ለመቀባት የሚያደርጉትን ሴራና ተንኮላቸውን ለማጋለጥ ነው። በተለይም በአሁኑ ጊዜ ያለ የሌለ አቅማቸውን አስተባብረው ሕዝባችንን ብዥታ ውስጥ ለማስገባት ማለት አነሱ ዲሞክራሲ ሲሉ አዘጋሚ ጥገናዊ ለውጥ ማለታቸው መሆኑን፣ በተቃራኒው እኛ ዲሞክራሲ ስንል የስር ነቀል ሥርዓት ለውጥ ማለታቸው እንደሆነ ለማሳወቅ ነው። ሌላው ጠባቦች የነፃነት ትግል ሲሉ ለመገንጠል መሆኑንና እኛ የነፃነት ትግል ስንል ለአንድነትና ለእኩልነት መሆኑን ነው። በአነሱና በእኛ የዲሞክራሲ ይሁን የነፃነት ግንዛቤዎች መካከል የትርጉምና የተግባር ልዩነቶች መኖራቸውን በንድፈ አሳብ ደረጃ ለወጣቱ ትውልድ በቂ ግንዛቤና ጥራት እንዲኖረውና በትግሉ ውስጥ ገቁ ተሳትፏቸውን ይበልጥ እንዲያጎለብቱ ለማበረታታት ነው።

ሌላው የጽሁፉ አላማ በአለፉት አስራ ሰባት አመት የተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅቶች ከወያኔ አምባገነን አገዛዝ ጋር በአደረጉት ትግል ውስጥ የተፈጸሙ ስህተቶች በተለይም በፀገቱ ምርጫ የታዩ ስህተቶችና ድክመቶች እንዲያደገው በሀቅ ተወያይተው እርምጃ በመውሰድና በመማጣር ትግሉን በጥራት ለመቀጠል ይረዳል ብለን ያስብነውን ለህብረተሰባችን ለማጋራት ነው። ምንም እንኳን በአዲሶቹ ድርጅቶች ውስጥ እንዲህ ያለ ድርጅታዊ አስራርና ባህል ማለት “ሂስና ግለሂስ” ማድረግ ያልተለመደ ቢሆንም፣ ከነባሮች ልምድ መቅስም ይጠቅማል። ጃንሆይ ሳይቀሩ በተግባር ባያደርጉትም “ነቀፌታን የማይቀበል መንግሥት ዘላቂነት የለውም” ያሉትን ማስታወስ መልካም ነው። በጣም የሚያሳዝነው የዘመኑ ፖለቲካ ድርጅቶችና አመራሮች ከውዳሴ ከንቱ በስተቀር ነቀፌታን መስማትና ጥፋታቸውን ማመን፣ ማረምና መታረም አለመፈለጋቸው ነው። በእኛ ግምት በህብረተሰባችን ሂስና ግለሂስ ማድረግ እንደ ሽንፈት ወይም ውርደት ተደርጎ ስለሚቆጠር ነው። በመሰረቱ የፖለቲካ ድርጅቶችና አመራሮቻቸው ለሕዝብ ቆመናል፣ እንታገላለን እስካሉ ድረስ ለምን ትችት ቀረቡብን፣ ለምን ተጠየቅን፣ ለምን ተደፈርን ብለው ቡራከረዮ ማለት አይችሉም። የሚያዋጣቸው ሳይታክቱ አቋማቸውን በማያሻማ መንገድ ለሕዝብ በማስረዳት ድጋፍ ለማግኘት፣ ለመማርና ለማስተማር፣ ለማመንና ለማሳመን መጣርና የተሳሳተ አቋማቸውን ለማስተካከል ፈቃደኛና ዝግጁ ሆነው መገኘት አለባቸው። ብዙ የህብረተሰብ ምሁራን የሚሰማሙበት አንዱ ትልቅ ቁም ነገር በተለይ በትግል ላይ ለሚገኙ ግለሰቦችና ድርጅቶች የባሕሪና የአስተሳሰብ ለውጥ ማድረግ ለትግሉ ጥንካሬ፣ ጥራትና ስኬታማነት አስፈላጊ መሆኑን ነው።

በዚህ የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል ጥናታዊ ትንተና በጽንሰ አሳብ ደረጃ ከፍልሰፍና፣ ከፖለቲካ፣ ከኤኮኖሚና ከሶሻል አንፃር አኳያ ትርጓሜውና አላማውን የምሁራንን ጥናቶችንና የሌሎች አገሮች ተመክሮዎች አካተን ለውይይት እንዲያመች አድርገን ለማቅረብ የሚቻለንን ሁሉ ጥረት አደረገናል።

ዛሬ ሁላችንም እንደምናውቀው አገራችን ኢትዮጵያ በጣም አደገኛ ሁኔታ ውስጥ ትገኛለች። ከአደጋው ለማምለጥ ያሉን ሁለት አማራጮች ብቻ ናቸው። የመጀመሪያው የወያኔን እመቃ፣ አስራት፣ ግድያና መስደድ እንዲሁም በሰው ስራሽ ርሃብ፣ በሽታና የኑሮ ውድነትን “እሱ ያመጣውን እሱ ይመልሰው” ብሎ በፀጋ መቀበልና ሁሉም ነገር እንዳልነበር ይሁን ማለት ኢትዮጵያ የምትባል አገር እንዳትኖር መፍቀድ ማለት ነው። ይህ ተቀባይነት ሊኖረው አይገባም። ሁለተኛው የሁለገብ ትግል ስልትና እቅድ ያለው መርሃግብርን ነድፎ በጋራ የትግል ትብብር የወያኔን አምባገነናዊ ሥርአትን ከሥልጣን ማስወገድ ነው። ቁጭ ብለን ግን ምንም ነገር ሳናደርግ እግዜርን ማማረፉ ዋጋ የለውም። እግዜርም ቢሆን ያለው “እርዱኝ እረዳችኋለሁ” ነው። ስለዚህ አሁን አገራችንን ካለችበት የፖለቲካ፣ የኤኮኖሚና

የሶሻል ቀውስ ለማውጣት እራሳችንን አደራጅተን በመታገል ነፃነታችንን ተጎናጽፈን የደሞክራሲ ሥርዓት መመስረት የእኛው የብቻችን ፈንታና ሀላፊነት መሆኑን ማጤን ይገባናል። ማንም አገር የራሱን አገር ጥቅም አሳልፎ በመስጠት የሚረዳን አገር አናገኝም። ስለዚህ በየኤምባሲዎች ደጅ መጥናቱ ትርፋ የፈረንጆች መሳቂያ መሆን ብቻ ነው። ሁላችንም መገንዘብ ያለብን ያሁኑ አያያዛችን አበው እንዲሟሉት “የማያጠግብ እንጀራ ከምጣዱ ያስታውቃል” እንዳይሆንብን ትልቅ ፍራቻ አለን። በእኛ አስተሳሰብ የሚያዋጣን ትግል ሃቀኛ የፖለቲካ ድርጅቶች በውስጣቸው ተስግስገው የሚገኙትን የወያኔ ስርገቦችና ለሆዳቸው ያደሩትን ቅጥረኛ ምሁራንን በአስቸኳይ መንጥረው በማባረር ወደ አንድ የስክነና ጥራት ያለው የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል አቅጣጫ ማስያዝ ነው። ይህን ለማድረግ ቁርጠኝነቱ፣ ቅንነቱና የአላማ ጥናቱ ከሌለ ሁሉም ነገር በነበር ይሆንና ሁላችንም በታሪክና በልጅ ልጆቻችን ተጠያቂና ተወቃሽ ከመሆን አናመልጥም።

የምንመኘው ኢትዮጵያን ስላም የሰፈነባት፣ የበለጸገችና የተከበረች እንዲሁም ሕዝባችን ሙሉ ነፃነቱን ተቀዳጅቶ በመፈቃቀርና በመከባበር የሚኖሩባት ዲሞክራሲያዊት አገር ለማድረግ ነው። ስለዚህ ምን ዓይነት ትግል ነው የሚያስፈልገን? የሥርነቀል ወይስ የአዝጋሚ ጥገናዊ ለውጥ? ትግላችንንስ ማን ይምራው? የፖለቲካ ድርጅቶች ወይስ ንቅናቄዎች? በኢትዮጵያ ተጨባጭ ሁኔታ የሚያዋጣው የትኛው የትግል ስልት ነው? በተናጠል የሰላማዊ ትግል፣ የትጥቅ ትግልና የሁለገብ ትግል ማድረግ ነው? ቀዳሚነት መያዝ የሚኖርበት የነፃነት ወይስ የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለማምጣት የሚደረገው ትግል ነው? ወይንስ የሁለቱ ጥምረት? በአንድ በኩል የሁለቱ ጣምራ ትግል መደረግ አለባቸውና የለም አሁን የሚያስፈልገው የነፃነት ትግል ብቻ ነው በሚለውና በሌላ በኩል ደግሞ የዲሞክራሲው ትግል ቀስ ተብሎ ይደርሳል በሚሉት መካከል ያለው ልዩነታቸውና የሚያስከትሉት እንደምታዎች ምንድን ናቸው? በነዚህ መሰረታዊ ጥያቄዎች ዙሪያ ባለፈው አስራ ሰባት አመት በሕዝባዊ ውይይት፣ በፖለቲካ ድርጅቶች መካከልና በሀቀኛ ኢትዮጵያዊያን ምሁሮች ዘንድ ተደጋግመው የተነሱ ቢሆንም እስከ አሁን ድረስ ሁሉም የሚሰማግበት አጥጋቢ ምላሽ አልተገኘም። ስለሆነም እንዲህ ያሉ ውይይቶች ጤናማና ትምህርታዊ እስከሆኑ ድረስ ቢቀጥሉ መልካም ነው ብለን እንሰማለን።

በእኛ አመለካለት ለችግሮቻችን ሁሉ ምንጭና ምክንያት የሆነውን የወያኔን አምባገነን አገዛዝ በጠላትነት ፈርጆ ለማስወገድና ለአራተኛ ጊዜ ሌላ አምባገነን እንዳይመጣ ለመከላከል የዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል መደረግ አስፈላጊ ነው። ስለሆነም ሀቀኛ የፖለቲካ ድርጅቶች ወደ አንድ አቋም ላይ መድረሱና በአንድ ልብ ሆነው መታገሉ ጊዜ የማይስጠው ጉዳይ ነው። የተቃዋሚ ፖለቲካ ድርጅቶች አንድ

የማያሻማ ውሳኔ ላይ ከደረሱ ማለት የወያኔ አምባገነን አገዛዝ የኢትዮጵያ ሕዝብ ዋነኛ ጠላት መሆኑን ማስረገጥና ኢትዮጵያም እንደአገር ነፃነቷንና አንድነቷን ጠብቃ የመኖር መብቷን መቀበልና ለዚህም ቃል ኪዳን መግባት ግዴታ መሆኑን ነው። በእነኚህ መስረተ አሳቦች ላይ ስምምነቱና የአላማ አንድነት ከተፈጠረ የትግል ስልትን አስመልክቶ ድርጅቶች በአመቻቸውና አቅማቸው በፈቀደ መንገድ መታገል ይችላሉ። በመስረቱ የትጥቅ ትግል፣ የሰላማዊ ትግልና የሁለገብ ትግል ተጻራሪ ሳይሆኑ ተደጋጋሪ ሊቀናጁና ሊተባበሩ የሚችሉ መሆናቸውን ማጤን ይጠቅመናል። አንዳንድ የተቃዋሚ ፖለቲካ ድርጅቶች የተደቀኑበትን ወይም የተደገሰሉትን አደጋ በቅጡ ለመረዳት ባለመፈለግ አይተው እንዳላዩ፣ ስምተው እንዳልሰሙ በመሆን በደፈናው የወያኔን ስርጎገቦችና ውዥምብር ነገሮችን አጥፋቸው አቅፈው እንታገላለን ማለት አደናጋሪና ትጥቅ አስፈጅ ትግል ከመሆን ባሻገር ውጤት አልባ ነው የሚሆነው የሚል ትልቅ ስጋት አለን። እንደዚህ ያሉ የተቃዋሚ ፖለቲካ ድርጅቶች ነን ባዮች የትግል ስልት በሚቀምሩበት ጊዜ መገንዘብ ያለባቸው የመለስ አገዛዝ በተለይም ልዕሊ ገያሉ መንግሥት ይወድልናልና ይረዳናል ከሚል የተሳሳተ አስተሳሰብ የመነጨ መሆን እንደሌለበት ነው። ይህን የምንለው ያለምክንያት አይደለም። እንዲያው ባወጣ ያውጣው አይነት አካሄድ የሚያስከትለው መዘዝ በቀላሉ ልንወጣው ከማንችለው አደጋ ውስጥ ያስገባናል የሚል ስጋት ስላለን ነው።

ትግሉን ማን ይምራው? ለሚለው ጥያቄ ድርጅት አልባ ማለትም ንቅናቄውን በግንባር ቀደምትነት አቅጣጫ እየሰጠ ለወቅቱ ተስማሚ የሆኑ የትግል መፈክሮችን እያቀረበ የሚመራውና የሚያስተባብረው፤ የሕዝቡን ኑሮ እየኖረ በሕዝቡ መሀል የሚገኝ ጠንካራ ድርጅት ከሌለ ትግሉ ከግብታዊነት የማያልፍና ለአራተኛ ጊዜ ሌላ አምባገነን አገዛዝ የሚጋበዝ ይሆናል ማለት ነው። ትግሉ መመራት ያለበት በጠንካራ ድርጅት መሪነትና አቀነባባሪነት የሁሉም ተሳትፎና ትብብር ያለበት ትግል ሲሆን ለድል ያበቃል። የምንመኘውን ነፃነትና ዲሞክራሲ እንዴት እናግኘውና አሁን በሚደረጉት የተዛበራረቀ እቅድ አልባ መካከል ያለመጣጣም በመከሰቱ ትግላችን ግብን እንዳይመታ ደንቃራዎች የሆኑት ነገሮችን አስመልክቶ አንድ የህብረተሰብ ጥናት ተመራማሪ የሰጡትን አስተያየት እንድናቀርብ ይፈቀድልን።

የህዝባችን ሃሳብ መበታተንና አቅሙ መዳከም የአገዛዙ ጥፋት ብቻ አይደለም። ራሱ ተቃዋሚ ነኝ የሚለው ኃይል ይህንን ከረዥም ጊዜ ጀምሮ የተደገሰለትን ድግስ ጠጋ ብሎ ለማየትና ለመከላከል ባለመቻሉ ለሃገራችን መዋረድ የበኩሉን አስተዋፅዖ አድርጓል። አያደረገም ነው። እስካሁን እንደታየው በራሱ ላይ ዕምነት ኑሮት በሚያምንበት ፍልስፍና በመመራትና በማስተማር ህዝባችንና ሀገራችንን ከገቡበት ማጥ ውስጥ ለማውጣትና አዲስ ህይወት ለመስጠት የተዘጋጀ አይመስልም። በራሱ ላይ ከመተማመን ይልቅ በውጭ ኃይሎች ቡራኬ ነፃነት የሚገኝ እየመሰለው እንዳች

ነገር በመጠባበቅ ላይ ያለ ይመስላል። ይህ አይነቱ ችግር ሊኖር የቻለው አስከዛሬ ድረስ ተቃዋሚ ሃይል አንዳች ነገር ቢፈልግ እንኳን የሚፈልገውን ግልጽ አለማድረግ ብቻ ሳይሆን ወደዚያ ለማምራት መከተል ያለበትን የትግል ስልት ለማሳየት ያለመቻሉ ነው።

በአጠቃላይ ትግላችን አስተማማኝና አመርቂ ውጤት የሚያመጣው የተቃዋሚ ፖለቲካ ድርጅቶች ልቦና አግኝተን የአላማ አንድነት በመፍጠር የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግሉን በሁለገብ ትግል ታግሎ ማታገል ግዴታና ታሪክ የጣለብንን ሃላፊነት ለመቀበል ስንወስን ብቻ ነው።

በአሁኑ ወቅት ድርጅቶች የተባሉት ማን ምን እንደሆነና እያንዳንዱ ከበስተጀርባ ምን እንደሚያደረግ ወይም ከእነማን ጋር እንደሚያደርጉ በመጠኑም ቢሆን ሕዝባችን የሚያውቀው ጉዳይ ነው። ስለዚህ ሀቀኛ የተቃዋሚ ፖለቲካ ድርጅቶች አወናባጆችን ማጋለጥና ሕዝባችን ሀቁን በሙሉ እንዲያውቅና አመኔታውን ለማግኘት ገና ብዙ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል። እዚህ ላይ ሀቀኛ ምሁሮቻችን ምን መደረግ አለበት የሚለውን ማጥናትና መፍትሔዎን በማፈላለግ የሚጠበቅባቸውን ግዴታ በብቃት መወጣት አለባቸው። ለምሳሌ በሆዳሞችና በቅጥረኞች ውጅንብር የተውናበዱና ብዥታ ውስጥ ለሚገኙ ወይም ለገቡ ወገኖቻችን የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግሉንና አላማውን ማስረዳትና ማስተማር የሁላችንም ማለት የምሁራንና የድርጅቶች ሃላፊነት በመሆኑ በቅድሚያ በዚህ ርዕስ ላይ አንዳንድ አስተያየቶች እናቀርባለን።

በትግል ውስጥ የምሁራን ሚና

መቼም በትግላችን ውስጥ ለሕዝብ ቀናኢና ሀገር ወዳድ የሆኑ ምሁሮቻችን መሳተፍ አስፈላጊነት ብዙም የሚያከራክር ጉዳይ አይደለም። ግን ሁሉም በጅምላ ለአገርና ለሕዝብ ተቆርቋሪና አሳቢ ወይም ሁሉም ጥቅማቸውን ብቻ አሳዳጅ ናቸው ብሎ መፈረጁ ትክክል አይደለም። በጥቅሉ ምሁሮቻችን የሀብተሰባችን አካል እንደመሆናቸው ሁሉ ጉራማይሌ ናቸው ማለቱ ይቀላል። የየካቲት 66 አብዮት በፈነዳ ጊዜ የፊደዳል ሥርዓትን ሲታገል የነበረው የተራማጁ ክፍል በሁለት ጎራ ተከፈለ። አንደኛው ስር ነቀል ለውጥ ፈላጊው ደርግ ሥልጣኑን ለሕዝብ ያስረክብ ሲል ሌላው ሕዝባችን ተደራጅቶ፣ ነቅቶና ታጥቆ ስልጣን ለመረከብ እስኪችል ድረስ ደርግ በስልጣን ላይ ይቆይ የሚለው በጉልህ ምሳሌነት ሊጠቀስ የሚችል ነው።

በአሁኑ በወያኔ አምባገነን ዘመን እንደምናየውም ሁኔታው ካለፈው በጣም የተወሳሰበና ዘርፈ ብዙ ትግል የሚጠይቅ ነው። በመሆኑም የምሁራን በትግሉ ውስጥ

አስላለፍና ተሳትፎ በጥሩም ይሁን በመጥፎ የስፋ አድርጎታል። ስለሆነም ከአገራችንን ተጨባጭ ሁኔታ ጋር እንዲጣጣምና እንዲመጣጠን የምሁሩን አስላለፍ እንደቀድሞው ከሁለት ይልቅ በአምስት ከፍለን ብናየው የተውሳሰበውን ትግል ግልጽ ያደርገዋል ብለን እንገምታለን። ክፍፍሉም፡

የመጀመሪያው ክፍል ምንም እንኳን ቁጥሩ አነስተኛ ቢሆን የነበረውን የፊውዳል ሥርዓት እንደምንም ጠጋግኖ ለማቆየትና የራሱንና የዘመዶችን ጥቅም እንዳይነካበት ለማድረግ የታገለው፡ አሁንም የቀድሞውን ናፋቂነቱ በመቀጠል የንጉሠ ነገስት ሥርዓት ለመመለስ የሚፍጨረጨር ክፍል ነው።

ሁለተኛው የደርግ መንግሥት ተራማጅ ነው “ሂሳቤ ድጋፍ” በመስጠት ልናሻሽለው እንችላለን፡ ሁኔታውም ከፈቀደልን እሱን በዘዴ አስወግደን እኛ ብቻችን ሥልጣን እንይዛለን የሚል ተስፋ የነበረው ክፍል ነው። ይህ ጎራ አሁን እንደምናየው በቀይ ሽብር ታጋዮችን የጨፈጨፉ የደርግ ባለስልጣናትና ጀሌዎቻችን እንዲሁም ሌሎች ፀረ ሕዝብ ከሆኑት ጋር በማበር የደምክራሲ አባወራ ነን በማለት የድህረ ገጾች፣ የመወያያ መድረኮችና(ፓልቶክ) የሬድዮ ጣቢያዎች ባለቤት በመሆን እንዲሁም በተለያዩ የፓለቲካ ድርጅቶች ውስጥ በመሸሎክለክ ውዥምብር በመንዛት ላይ ያሉት ናቸው።

- የመጀመሪያው ክፍል ምንም እንኳን ቁጥሩ አነስተኛ ቢሆን የነበረውን የፊውዳል ሥርዓት እንደምንም ጠጋግኖ ለማቆየትና የራሱንና የዘመዶችን ጥቅም እንዳይነካበት ለማድረግ የታገለው፡ አሁንም የቀድሞውን ናፋቂነቱ በመቀጠል የንጉሠ ነገስት ሥርዓት ለመመለስ የሚፍጨረጨር ክፍል ነው።

- ሁለተኛው የደርግ መንግሥት ተራማጅ ነው “ሂሳቤ ድጋፍ” በመስጠት ልናሻሽለው እንችላለን፡ ሁኔታውም ከፈቀደልን እሱን በዘዴ አስወግደን እኛ ብቻችን ሥልጣን እንይዛለን የሚል ተስፋ የነበረው ክፍል ነው። ይህ ጎራ አሁን እንደምናየው በቀይ ሽብር ታጋዮችን የጨፈጨፉ የደርግ ባለስልጣናትና ጀሌዎቻችን እንዲሁም ሌሎች ፀረ ሕዝብ ከሆኑት ጋር በማበር የደምክራሲ አባወራ ነን በማለት የድህረ ገጾች፣ የመወያያ መድረኮችና(ፓልቶክ) የሬድዮ ጣቢያዎች ባለቤት በመሆን እንዲሁም በተለያዩ የፓለቲካ ድርጅቶች ውስጥ በመሸሎክለክ ውዥምብር በመንዛት ላይ ያሉት ናቸው።

- ሦስተኛው ክፍል ላብ አደሩን፣ አርሶ አደሩን፣ ጭቁን ወታደሩን፣ የመምህራንና የተማሪ ማህበሮችን፣ ጭቁን ሴቶችና በኢትዮጵያ አንድነት የሚያምኑ ብሄረሰቦችን እንዲሁም በአጠቃላይ የስር ነቀል ለውጥ ፈላጊ ማለት እስከ አሁን ምላሽ ያላገኙትን ከ “ጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግስት” ይቋቋም ጀምሮ ሰብአዊና

ዲሞክራሲያዊ መብቶች ይከበሩ እኩልነት ይረጋገጥና ሌሎችም መፈክር ስር ይታገል የነበረው ክፍል ነው። አሁንም በብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል የወያኔን አምባገነት በጠላትነት ፈርጆ ለማስወገድ የሚታገለው ይኸው ክፍል ነው።

- በአራተኛው ክፍል የጠባብ ብሄረሰቦች ምሁሮች ትግሉ የመደብና የዲሞክራሲ ሳይሆን የነፃነት ትግል ብቻ መሆን አለበት የሚሉት ማለት በቅኝ ገዢና በተገዢ መካከል ያለ ትግል ነው የሚለው ክፍል እስካሁንም በዚያው በያዙት አቋማቸው ጸንተው በመታገል ላይ የሚገኘው ናቸው።

- አምስተኛው ክፍል (ረድፍ) በጣም አደገኛ የሆነ የራሱ እምነትና አቋም የሌለው አዳር ቆሞ በማድፈጥ ጊዜ ጠብቆ ለአሸናፊው ወገን እንዲሁም ለውጭ አገር መንግስቶች ቅጥረኛ አገልጋይ ሆኖ ለሆዱ ማደር የለመደው ክፍል ነው። አሁንም በየድርጅቶች ተሰግሰገው በማወናበድ ውዥምብርና ብዥታ በህብረተሰባችን ውስጥ ለመፍጠር እኔ ፕሮፌሰር አንቶኔ ነኝ የሚለው ክፍል ነው።

በአጠቃላይ እንደዚህ ያለ ክፍፍል በምሁራንም ይሁን በድርጅቶች ቋሚና የማይለዋወጥ ነው ለማለት ሳይሆን ብዙ መሸጋሸግ፣ መገለባበጥና መካካድ የታየበት ጊዜ እንደነበረና አሁንም በመሆን ላይ ነው። ለምሳሌ በቅንጅትና በኢሕአፓ ውስጥ የተከሰተው አንጀኛነትና በታኝነት እንዲሁም ህብረት ዙሪያ ተሰባስበው የነበሩ የተቃዋሚ ህብረብሄርና የብሄረሰብ ድርጅቶች እንደ አንባይ ካብ መናዳቸው ህያው ምስክር ነው። ወያኔም የቅንጅትን ስምና አርማ ለሁለት ፓርላማ ውስጥ ለሚገኙ ታማኝ ተቃዋሚ ድርጅቶች ሲሰጥ ከኢሕአፓ ስብስባ ረግጠው የውጡ ደግሞ የኢሕአፓ አርማ፣ ማህተምና የህብረት ሬድዮን በሕገወጥ መንገድ ይዘው ኢሕአፓ(ዴ) ነን በማለት ማወናበዱን ስራዬ ብለው ተያይዘውታል። አደራ በጀርመን የኢሕአፓ ደጋፊዎች የምትታተም መጽሔት መጠሪያ መሆኑ እየታወቀ ካልጠፋ ስም የአንድነት ድርጅት የሬድዮን ድምፅ ስም ሆኖአል። መቼም ፖለቲካው በአገራችን ቅጥአምባሩ በመጥፋቱና የባለቤትነት (patent) ደንብ ስለሌለና ስለማይከበር የሥም ስርቀያው ልዩ የማወናበጃ ምልክት እየሆነ መምጣቱን የሚያመልካት መሆኑን ለመጠቀም ያህል ነው።

በኢትዮጵያ ተጨባጭ ሁኔታ የአብዮታዊ ምሁር ስንል የስርነቀል ለውጥ ፈላጊና በቀጥታ በትግሉ ውስጥ የሚሳተፍ ሲሆን አንፃሩ ወግ-አጥባቂ ወይም ፀረ አብዮተኛ በአፍራሽ ሥራ የተሰማራና ሌላው ክንፍ ደግሞ ከዳር ቆሞ የፀጉር ስንጠቃ ወይም አቃቂር የሚያወጣውና በሚቻለው ሁሉ ህብረተሰባችንን ውዥንብር ውስጥ በማስገባት ትግላችን ግቡን እንዳይመታ የሚቻለውን ሁሉ መስናክሎች ለመፍጠር የሚጥር ነው።

አብዮታዊ ምሁራን በትግሉ ውስጥ እራሱን ዝቅ አድርጎ ለመማርና ለማስተማር በጎ

ፈቃድ ያለው እንዲሁም የትግል አቅጥጫ ጠቋሚ ጥናቶች በማድረግ የመፍትሔ አሳሳቶች በማፈለግ የተሰማራ ነው። በተቃራኒው ፀረ አብዮተኛው ምሁር ለዘብተኛነት የሚያጠቃው፣ በቅጥረኝነትና በአወናባጅነት የሚታወቅና እራሱን ወይም እራሷን በሁሉም ጉዳዮች አዋቂ አድርጎ(ጋ) በመኩራራት ለሁሉም ችግር የተንሸቀረረ፣ የተወላገደና ቅጥአምባሩ የጠፋበት መፍትሔ በማቅረብ የሚያወናብድና ለባዕድ የሚሰራ ነው። እንዲህ ያለ አድራጎት አዲስ ክስተት ሳይሆን የነበርና አሁንም ያለ ነው። በእንደነዚህ ያሉ ቅጥረኞች እምነት የሀሰት ፕሮፓጋንዳ ማለት “ውሽት ሲደጋገም እውነት ይሆናል” የሚለውን የፋሽስቶችና የናዚ ሰልፎችን ይጠቀማሉ። እንደሚሰተዋለው ከደርግ ዘመን ጀምሮ እስካሁን ድረስ ወያኔና ተለጣፊዎቻቸው እንዲሁም ወደገቦች የኢሕአፓን ትግልና የክፈለውን መስዋዕትነት ወጣቱ ትውልድ የተዛባ አመለካከት እንዲኖረው የሚቻላቸውን ሁሉ ሲያደርጉ ነበር፤ አሁንም እንደቀጠሉ ናቸው። ለሀሰተኛ ፕሮፓጋንዳቸው ድጋፍ ለማግኘት የማይፈነቅሉት ድንጋይ አይኖርም። በመሆኑም ኢሕአፓን በሕዝብ ለማስጠላትና ከትግል ሜዳ ለማግለልና እንዲሁም ከወጣቱ ትውልድ ለመነጠል የሚችሉትን ሁሉ እያደረጉ ናቸው። የዚያ ትውልድ አባሎች፣ ወላጆችና ደጋፊዎች ያለ ይሉኝታ የዚያን ትውልድ ታሪኩን፣ ትግሉን፣ የክፈለውን መስዋዕትነትን ሳይታክት ለወጣቱ ትውልድ ማስረዳትና ማስተማር ሃላፊነት አለባቸው።

የዚያን ትውልድ ታሪክና ያደረገውን ትግልና የክፈለውን መስዋዕትነት ማለት ከፊውዳል ሥርዓት ጋር ከ1960-74፣ ከወታደራዊ አምባገነን ሥርዓት ጋር ከ1974-91ና ከዘረኛው የወያኔ አምባገነን ጋር ከ1991- አሁን እስከ አለንበት ሰዓት ድረስ የነበረውንና ያለውን የሰሰት እውቅ ምሁራን የህብረተሰብ፣ የፍልስፍናና የፖለቲካ ሳይንስ ተመራማሪዎች ግምገማና አስተያየት እንድናቀርብ ይፈቀድልን።

የህብረተሰብ ጥናት ምሁሩ በቅርብ ባቀረቡት ጽሁፍ “የምንፈልጋቸው ነገሮች ነገር ግን ደግሞ ሂደታቸው የጨለሙብን። ግልጽ መሆን ያለባቸው መሰረተ-ሃሳቦች።” በችግራችና በመፍትሔዎች ፍለጋ መካከል ያለውን አለመጣጣምና የሚታየውን ክፍተት ሲያብራሩ እንዲህ ይላሉ፡

ጥቂት ተምረናል የሚሉና ብልጣ ብልጥነት የሚያጠቃቸው ባገኙት ጊዜያዊ ኃይል በመጠቀምና ከውጭ ኃይሎች ጋር በመመሳጠር፣ በሳይንስ ያልተደገፈ ፓሊሲ በማውጣት የህዝቡ አስተሳሰብ ተበታተኖና ምስኪን ሆኖ እንዲቀር አድርገውታል።... በብዙዎቻችን አመለካከት ብሄራዊ ነፃነት ከሀገር መያያዝ ወይም መገንጠል ጋር ነው የሚያያዘው። ለምሳሌ ብዙዎቻችን የኤርትራን መገንጠል ወይም የባህር ወደብ ማጣት ጉዳይ ከብሄራዊ ነፃነት መገርሰስ ጋር እናያይዛለን። ይህ አመለካከት እስከተወሰነ ደረጃ ድረስ ትክክል ነው።

...የህብረተሰብ ሳይንስ ምሁሮች ስለ-ብሔራዊ ነፃነትና ስለ ሀገር ሲያወሩ ከህብረ-ብሄር (Nation-State) ምስረታና ከግለ ሰቦች ነፃነትም ሆነ አንድ ሃገር በሁለንታዊ ጎኗ ከማደግ ጋር ተለይቶ መታየት እንደሌለበት ያስተምራሉ። ስለዚህም ይላሉ እንደዚህ ዓይነት የሃገር መገነጣጠል ወደ አናሳ መንግሥታት ማምራት (1ኛ) መንግሥታት የነቃ ፓለቲካና ፖሊሲ መውሰድ ያቃታቸው እንደሆነ፤ በዚህም ምክንያት የተወሰነው የህብረተሰብ ክፍል ወደ ጠባብ አመለካከት ያመራል ይላሉ። (2ኛ) ለአንድ ህብረተሰብ እንደ ህብረ-ብሄርና ህብረተሰብ መገንባት ዋና መስረት የማኑፋክቸር (industrial) አብዮት ማካሄድ ነው ይላሉ።

በጥቅሉ የምህረን ጥናት ጨምቀን ስናየው የእኛ አገር በኢኮኖሚ እድገት ኋላቀር በመሆኗ እንዲሁም ስማንያ በመቶ የሚሆነው ሕዝባችን የሚተዳደረው ከእጅ ወደ አፍ በሆነ የእርሻ ስራ ስለሆነ የአብዮታችን ትኩረት በመሬት ጥያቄና በእርሻ ነክ ሥራዎች እንዲሁም በመጀመሪያ ደረጃ በምግብ እራስን የመቻል (የምግብ ዋስትና) ቢሆን አግባብነት አለው (agrarian revolution) የሚል አመልካከት አለን። በአጠቃላይ ትንተናቸው የኢትዮጵያን ተጨባጭ ሁኔታ በግልጽ ለማየት የሚረዳና ትምህርታዊ ነው። የፖለቲካ ድርጅቶች በመተክል ደረጃ የሚመኙትን የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ማምጣትና የሚያደርጉትና የሚያስቡትን በቅጡ የሚያውቁና የሚያስተውሉ አይመስልም። ለምሳሌ የወያኔን ማንነትና የትግል ስልት አስመልክቶ የሚንጸባረቁ ልዩነቶች ለጊዜውም ሊጣጣሙ አለመቻላቸውን ህብረተሰባችን የሚያውቀው ጉዳይ ነው። እንደ የህብረተሰ ምሁሩ ገላጻ “ማንኛውም ድርጅት ሊከተለው የሚገባውን መስረተ-አሳቦችና እሴቶች ያላገናዘበ በዘፈቀደ ዕቅድ-አልባ ሂደቶች ከተሄደ መጨረሻው ውጤቱ የማያምር ይሆናል” የሚሉት ትክክለኛና በብዙ አገሮች የታዩ ክስተት ነው።

የአገራችንን ሁኔታ ስንመረምር አንደኛው ችግር “ራሱ ታጋይ ነኝ የሚለው ድርጅት/ምሁር መፍትሄ ፈላጊ መሆኑ ቀርቶ ችግር ፈጣሪ መሆኑ፤” ሁለተኛው “ድርጅት/ምሁሩ በሚፈልገውና በሚከተለው የትግል ስልት መካከል ያለመጣጣም መኖሩ ነው።” በመሆኑም የወያኔ ተለጣፊዎች፣ አዲሶቹ ፓርላማ ለመግባት ያስፈስፉና ሆድ አደር በየፈርጁ የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት በሌለበት ሁኔታ በአምባገነን አገዛዝ የተቀረጸ ሕገ መንግሥት ተቀብለን ስላማዊ ትግል ያውም ሕዝባዊ አመፀን ያላካተተ ማለት በመድበለ ፓርቲ ምርጫ የወያኔ አጫፋሪ ሆነን ጥቂት መቀመጫ አግኝተን በፓርላማ ውስጥ እንሳተፋለን በማለት አስፍሰፈው እየተመለከትን ነው። በሕዝባችን ተቀባይነትና አመኔታ የሌለውን የወያኔን ፕሮግራም እንደ አገሪቱ ሕገ መንግሥት ተቀብሎ ያለምንም ቅድመ ሁኔታ በመጨረሻው 2002 የወያኔ ምርጫ አጃቢ ለመሆን “በመድረክ” ከፓርላማ ውስጥና ውጭ የሆኑት የህብረ-ብሄርና የብሄረሰብ ድርጅቶች በመስባሰብ ለመሳተፍ ደፋ ቀና ማለቱ የወያኔን እድሜ ከማራዘም በስተቀር ፋይዳ ቢስ ነው።

ሁለተኛው ምሁር የፍልስፍና ጥናት ተመራማሪ በቅርቡ በእንግሊዝኛ በጻፈው መጽሐፍ “Radicalization and Cultural Dislocation in Ethiopia, 1960-1974 ወደ አማርኛ ሲተረጎም “አክራሪነትና የባሕል መመስታቀል ወይም መበረዝ በኢትዮጵያ ከ1952-1966” በሚለውን መጽሐፍ እንደሚከተለው እንተቻለን። በመጀመሪያ ደረጃ የጸሀፊውን አሳብ ሳናዛባና ሳናጣምም እንዳለ ለማቅረብ ጥረት ማድረጋችንን አንባቢያን እንድታውቁልን እንፈልጋለን። የተዛባ ካለ ለትችታችሁና ሂስ ለመቀበልና ለመታረም ዝግጁ ነን። እኛ እስከተረዳነው ድረስ የጸሁፉ ዋና ጭብጥ ያ ትውልድ (the generation) ማለት በጸሃፊው እድሜ ክልል ውስጥ የነበረውን የኢትዮጵያ ተማሪ ማህበር ከፊውዳሉ ሥርዓት ጋር ያደረገውን መራራ ትግል በአክራሪነት የሚፈርጅ፣ የሚውቅስና በወንጀለኝነት የሚከስ ነው። ጸሀፊው በመብቱ ተጠቅሞ የሚያምንበትን ጉዳይ ለምን እንዲህ ብለህ ጻፍክ ብለን ቡራ ከረዮ አንልም። የማንንም የመናገርና የመጻፍ እንዲሁም ሌሎች መብቶችን የማፈን ባህሉም ልምዱም የለንም። እንዲሁም ከምንታገልለት የዴሞክራሲ አካላት አንዱ ነው። ግን እኛም የነበረውን ሁኔታ ግልጽ ማድረግ መብታችን መሆኑን ለማሳወቅ እንወዳለን። እንደጸሃፊው ክስ የነበረውን የተረጋጋ የፖለቲካ፣ የኤኮኖሚና የሶሻል ሥርዓትን ተማሪው በማጥፋቱ፣ ባህላችንን በመበረዙና እንዲጠፋ በማድረግ እንዲሁም የኤኮኖሚ እድገት በጥሩ ሁኔታ እያለ በአገል ቀቢጸ ተስፋ መፈክር “መሬት ለአራሹ” ብሎ በመታገሉና በማታገሉ በአገሪቱ ርሃብ፣ ብጥብጥና የባሕል መበረዝና መናጋት እንዲከሰት ተማሪው ማድረጉን ነው። በመጽሐፉ መደምደሚያ የሚገልጸው የአክራሪው የኢትዮጵያ ተማሪዎች በኋላም በተዘዋዋሪ በኢሕአፓ መሪነት ትግሉ መስፋፋቱና ውድቀት በማስከተሉ ኤርትራ እንድትገነጠል ምክንያት ሆኖአል የሚል ከባድ ክስ ስንዝሯል። ታዲያ “አህያውን ፈርቶ ዳውላውን” ካልሆነ በቀር ገንጣይ አስገንጣይ ወያኔና ህያላን መንግሥታት እንዲሁም የኢትዮጵያ ታሪካዊ ጠላቶች ቁጭ ብለው ኢሕአፓን በጊዜው መፍትሔ ብሎ ያቀረበው ኤርትራ በፌደራላዊ ሥርዓት ከኢትዮጵያ ጋር እንድትቆይ ነበር። ዝርዝሩን ህብረተሰባችን የሚያውቀው ጉዳይ ስለሆነ ማለት የደርግ ባለሥልጣኖች የኢትዮጵያን ሠራዊት በትነው የፈረጠጡትን እንዴት ረሳቸው? ኢሕአፓ ለምን በሶስቱም ማለት በደርግ፣ በሻቢያና በወያኔ ለምን ወጉት የሚለውን ለምን ብለው አልጠየቀም? ጸሀፊው ድፍረቱ ካለው ለህብረተሰባችን በአማርኛ መጽሐፉን ተርጉሞ በማቅረብ ሀሳቡን ለችግሩ ባለቤት ለሕዝባችን ቢያስረዳ ብለን እንመክራለን። ከዚያም የጸሁፉን እውነተኝነትን የኢትዮጵያ ሕዝብ አውቆ ፍርዱን ለመስጠት አይከብደውም።

በእኛ በኩል ድፍረት ካልሆነብን መጽሐፉ ለውጥ ፈላጊውን ያ ትውልድ በጅምላ ለመውቀስና ለማንኳስስ ሲባል በመጽሐፉ የቀረበው ሀተታ ብዙም ሚዛን የሚደፋ አይደለም። አንድ እንዲረዳልን የምንፈልገው የኢትዮጵያ ተማሪ ትግል ሲጀምር ጥቅጥቅ ባለው ጨለማ ዘመን በአገሪቱ ምንም አይነት የፖለቲካ ድርጅት

ባልነበረበት ወቅት ፍትህ ተጓደለ፡ ሕዝባችን ተበደለ በማለት ከመሬት አልባው አርሶአደር ከጎኑ ሆኖ በመታገሉና በማታገሉ በአጭር አነጋገር የለውጥ ሐዋርያ መሆኑ ጥፋተኛና ውጉዝ አርዮስ ሀጢአተኛ ያረገዋል ብለን አናምንም። የፍልስፍና ምሁራን ጎብኝተው ያስፍልገዋል ብለን ጊዜያችንን ለማጥፋት ባንፈልግም፡ ለውጣቱ ትውልድ የሰር ነቀል ሥርዓት ለውጥ ማለት አብዮት ያካሄዱ አገሮችን ታሪክ በዋቢነት የፈረንሳይ አብዮት፣ የአሜሪካ አብዮት፣ የሩስያ አብዮት፣ የቻይና አብዮትና የቪትናም አብዮት፣ የኢትዮጵያ አብዮት እንዲሁም በቅርቡ ለድል ከበቃው የኔፓል አብዮት ሳንጠቃቅስ ጉዳዩን በይደር መተው አንፈልግም። በአጭሩ ከእነዚህ አገሮች አሉታዊና አወንታዊ ተመክሮዎች ብዙ መማር እንችላለን። መቼም የማይሰራ ምንም ስህተት አይፈጽምም ግን የሚሰራ ሰው በተለይም በአብዮት ወቅት ይሁን ተብሎ ባይሆንም ስህተቶች ይፈጸማሉ፡ ቁምነገሩ ግን ስህተትን አርም ትግሉ ግብን እስከሚመታ መቀጠሉ ነው።

አብዮት የተካሄደባቸውን አገሮች አሉታዊና አወንታዊ ጎናቸውን በቅጡ ሳንገመግም በጅምላ ማውገዝ ትክክል እንዳልሆነ የሚለውን አባባላችን አንባቢያን እንደምትጋሩት ተስፋ እናደርጋለን። የእኛ አገር ምሁራን የጥቅም ጉዳይ ስለሆነባቸው የፈለጉትን ማለት ይችላሉ። ነገር ግን የኢትዮጵያን ተማሪዎች አካል የሆነውን ያንን ትውልድ የመውቀስ የሞራልና የሰነምግባሩ ብቃቱ ባይኖራቸውም ይህን አይነት ሂደት እየተለመደ መጥቶአል። ብዙም ባይገርምም ፈላስፎች ለወል/ጋራ ሳይሆን ለመጡበት መደብ ጥቅም አስጠባቂ ሆነው ከቀረቡ የሚሉት ሁሉ ትክክል ነው ለማለት ያስቸግራል። በተፈለገው መንገድ ዕውቀትን ለመተርጎም ቢሞክሩ ሊኖር የሚችለው አንድ እውነት ብቻ ነው። ብዙ እውነቶች ሊኖሩ አይችሉም። አብዛኛው የተራማጅ ሶሻል ሳይንቲስቶች የሚሰማሙበት አንድ መሰረተ-ሀሳብ አብዮት የለውጥ አዋላጅ መሆኑን ነው። በእኛ ግምት ምናልባት ጸሀፊው ከአሮጌው ሥርዓት መወሰድ የሚገባውን መልካም ባህሎች ለምን ተማሪው ችላ አለው ብሎ ትችት ቢያቀርብ ኖሮ አግባብነትና ተደማጭነት አለው ብለን እናስባለን። መቼም ያለፈውን የፊውዳል ሥርዓት ብልሹ አስተዳደር፣ ባለመሬቶች በጭስኛው አርሶ አደር ላይ የሚፈጸሙት በደልና የልማት (fetter of development) ጎታችነቱን ተቃውመው በመታገላቸው የኢትዮጵያን ተማሪዎች ሊያስመስግናቸው ሲገባ እስከአሁን ድረስ እነሱን ለመውቀስና ያለፈውን ሥርዓት ለማወደስ የሚቃጡ ብዙም ባይሆኑ የሚያደርጉት ከልባችን ያሳዘነናል። ወደፊት ሀቀኛ ምሁሮች እውነተኛ ታሪኩን ይጽፋሉ የሚል ተስፋ አለን። ለጊዜው ለውጣቶች የምንመክረው የዚህ ምሁር አዲስ መጽሐፍ ዋጋው ውድ ስለሆነ ከቤተ መጽሐፍት ተውሳችሁ አንብቡት፡ ተወያዩበት እንዲሁም ተቼበት። መልካም ነገሮች ቅስመ ያልመሰላችሁን የተሳሳተ አስተሳሰብ የመተውና ያለመቀበል መብታችሁ መሆኑን እወቁ ብለን እንመክራለን።

አንባብያንን እንደምታውቁት የስር ነቀል አብዮት የአዲስ ሥርዓት ለውጥ አዋላጅ ነው። ትግሉም ፈንጠዘያ ሳይሆን የሞትና የሽረት ትግል በመሆኑ በአሮጌውና በአዲስ ሥርዓት መካከል በተደረገ ትግል የተጎዱ ሀብታም ባለመሬቶች እንደነበሩ የሚካድ አይደለም። ሰው በመሆናቸው የደረሰባቸው ችግር ቢያሳዝነንም ከመላው ሕዝባችን ጥቅም አኳያ የእነሱ ጥቅም ይቅደም ለማለት ግን አይቃጠንም። ለመሆኑ አብዮት አካሄደው ለውጥ ያመጡትን አገሮች እንዴት እናያቸዋለን? አብዮት የተካሄደባቸውን አገሮች ታሪክ እራሱን የቻለ ትንተና ስለሚያስፈልገው እንዲያው ለግንዛቤ ያህል የአንድ ሀላፊን አገሮች አብዮት ያካሄዱትን በአጭሩ ለማብራራት እንሞክራለን። በመጀመሪያ አብዮት ከአደረጉ አገሮች መካከል የፈረንሳይ አብዮት እንዴት በፀረ አብዮተኞች አብዮቱ ተቀልብሶ ወደ ንጉሳዊ አስተዳደር እንደተመለሰ ከዚያም ከብዙ አመታት ውጣ ውረድ በኋላ ሪፖብሊክ አንድ፣ ሁለት፣ ሶስትና አራት በኋላ አሁን የምናያትን ዲሞክራሲያዊ የፈረንሳይ ሪፖብሊክ ለመሆን መብቃቷን ነው። በመጨረሻ እረድፍ የኔፓል ሕዝባዊ እንቅስቃሴ ሲሆን ሁለገብ የትግል ስልትን በመጠቀም በአጭር ጊዜ በ1996 ተጀምሮ በአለፈው አመት የንጉሳዊ ሥርዓትን ገርሰሰው ዲሞክራሲያዊ ሪፖብሊክ ለመመስረት ችለዋል። ይህን አብዮት ልዩ የሚያደርገው በአሁኑ ጊዜ የትጥቅ ትግል በፍጹም አይቻልም የሚሉትን ሁሉ አፍ የሚያዘጋ በመሆኑ ነው። ለኔፓል አብዮተኞች ሀያላን መንግስታትና አጎራባች አገሮች በሙሉ ሕንድ፣ ቻይናና የቀረውም ዓለም ምንም ዓይነት የሞራልም ሆነ የቁሳቁስ እርዳታ ሳያደርጉላቸው በራሳቸው ትግል ለድል መብቃታቸው በትግል ላይ ለሚገኙ ሁሉ ተስፋ ፈንጣቂ ነው። በዚህ ርዕስ ላይ የበለጠ ግንዛቤን ለማግኘትና ሃሳብን ለማዳበር አንባቢያን በተለይም ወጣቱ ትውልድ በሀገራችን ላለፉት 40 አመታት ከተደረጉት እንቅስቃሴዎች ጋር በማነጻጸር በጽሁፋችን መጨረሻ ላይ በዋቢነት የሰፈሩት ምንጮች መመለከቱ ጠቃሚ ይሆናል።

ዝርዝር ውስጥ ሳንገባ የፍልስፍና ተመራማሪ የሆኑት ምሁር በአንድ ሀገር ሥልጣኔና ዘመናዊነትን አስመልክቶ ያቀረቡት አስተያየት የተሳሳተ መሆኑን መጠቀሙ አግባባነት ይኖረዋል። ኢትዮጵያ ሀገራችን እንደሚገኘውም ሀገር ጥንታዊ ሥልጣኔ ያላትና ነጻነቷንም አስጠብቃ የኖረች ሀገር በመሆኗ መልካምና ጎጂ ባህሎችና አስተዳደር እንዲሁም ኋላ ቀር የሆነ የምርት አመራረት ዘዴዎች ነበሯት። አሁንም ድረስ አንዳንዶቹ ሳይለወጡ ለምሳሌ አርሶ አደሩ ከግል ባለቤቶች ወደ መንግሥት ጭስኛነት ሥር የሚገኙ ናቸው። በመሆኑም በእኛ ግንዛቤ ጸሃፊው እንደሚያቀርቡት ሁሉንም በጅምላ ጥሩ አድርጎ ማቅረቡ ምንም ዓይነት ለውጥ አያስፈልግም እንደማለት የሚያስቆጥር ነው። ታዲያስ ለውጥ ፈላጊ አብዮተኞች ያደረጉት ትግል በሙሉ አስፈላጊ መሆን አለመሆን ፍርዱን ለአንባቢያን መተው የሚቀል ይሆናል።

ይህንን ከማጠቃለላችን በፊት ለፍልስፍናው ምሁሩ አንድ የመስረተ-አሳብ ጥያቄ ለማቅረብ እንወዳለን። ለመሆኑ የአንድ አገር ስልጣኔና ዘመናዊነት ስንል ልዩነቶች

እንደሌላቸው አድርገው ማቅረብ ለምን ይሆን? አንድ እንዳልሆኑ ልብህ ያውቀዋል። እንዲያው የመጽሐፍህ አንባቢያን አይለዩትም ብለህ ትገምታለህ? ወይስ በዚህ መልክ ቢቀር ነው ደስ የሚላቸው አይጠፋም ተብሎ ነው?

ለማንኛውም ለአንባቢያን አንድ ቁም ነገር ለማስጨበጥ እንፈልጋለን። በእርግጥ ኢትዮጵያ አገራችን ጥንታዊ ስልጣኔ ያላትና ነፃነቷን አስጠብቃ የኖረች አገር ናት። ያም ሆኖ እንደማንኛው አገር ሁሉ መልካምና ጎጂ ባህሎችና አስተዳደር እንዲሁም የኋላ ቀር የምርት አመራረት ዘዴዎች ነበሯት። አሁንም ድረስ አንዳንዶቹ ሳይለወጥ ለምሳሌ አርሶ አደሩ ከግል ባለቤቶች ወደ መንግሥት ጭስኛነት እንዳሉ ናቸው። በእኛ ግንዛቤ ሁሉንም በጅምላ ጥሩ አድርጎ ማቅረብ ምንም ዓይነት ለውጥ አያስፈልግም እንደማለት የሚያስቆጥረው ነው። ታዲያስ ለውጥ ፈላጊ አብዮተኞች ያደረጉት ትግል በሙሉ አስፈላጊ ነበር የሚሉት? ፍርዱን ለአንባቢያን እንተዋለን።

ሦስተኛው ምሁር የፓለቲካ ሳይንስ ጥናት ተመራማሪ የደርግን ዘመንና አሁን በሥልጣን ላይ ካለው የወያኔ ዘረኛ አምባገነን አገዛዝ ጋር የምናደርገውን የብሄራዊ ዲሞክራሲ ነፃነት ትግልን በሚመለከት “የዲሞክራሲያዊ ለውጥ ትግል” በሚል ርዕስ ሥር ባቀረቡት ውስጥ የነበረውንና ያለውን ሁኔታ እንደሚከተለው ይገልጻሉ።

ስለ አገራችን ኢትዮጵያ ውስብስብ ችግሮች መፍትሔ አለኝ የሚል የለም። ሊኖርም አይችልም። መፍትሔ በነፃ መንገድ ከሚደረግ የጋራ ውይይት ብቻ ነው። አለበለዚያ ሀቁና መፍትሔ ሊሆኑ የሚችሉት ተቀብረው ይኖራሉ። እኛም ሀቆቹና መፍትሔዎች ተሰውረውብን የተደናበረ ኑሮ ለመኖር እንገደዳለን። መፍትሔዎቹ ካልተገኙ ደግሞ ጥፋቶቻችንን ስንደጋግም እንኖራለን። ነፃ ውይይት ሐቅንና መፍትሔን ይወልዳል። በዚህም ምክንያት የተነሳ ነው ቶማስ ጃፈርሰን ከነፃ ጋዜጣና ከመንግስት እንዲን ምረጥ ቢሉኝ ነፃ ጋዜጣን አመርጣለሁ ያለው። በእውነቱ አባባሉ ትልቅና ገንቢ ሀሳብ ያዘለ ነው። የመለስ ዜናዊ መንግስት ነፃ ውይይት እንዲስፋፋ ለማገድ ያልወሰደው እርምጃ የለም። ምክንያቱ ግልጽ ነው። ነፃ ውይይት ሐቅንና መፍትሔን ስለሚወልድና ሐቅና መፍትሔ ደግሞ በይዘታቸው የመለስና የግብረ አበሮቹን ወንጀሎች ማጋለጣቸው የማይቀር በመሆኑ ነው።...

በደርግ ጊዜ የነበረውን ሁኔታና የተፈጸመ በደል ብዙ የተወራለትና የተነገረለት በመሆኑ አንባቢን ላለማስልቸት ዝርዝር ውስጥ ከመግባት እንቆጠባለን። ሆኖም ግን ማን ያውራ የነበረ ማን ያርዳ የቀበረ እንደሚባለው በወቅቱ ስለተፈጸመው አሳዛኝና አስቃቂ በደልን የሚገልጽ “የደርግ እስራት ዘመን” የተሰኘ አንድ አዲስ መጽሃፍ በቅርብ ጊዜ ታትሞ የወጣ ለሸያጭ ቀርቦ ስለሚገኝ በተለይ ወጣቶች ቢያነቡት የዛን ቆራጥ ትውልድ ተጋድሎና ታሪክ በመገንዘብ የትግል የጀግንነት የሀገር ወዳድ አር አያነቱን ለመራዳት መሰረት ይሆናቸዋል የሚል የጸና እምነት አለን።

የደርግ አምባገነን በስልጣን ለመቆየት ሲል የሕዝብ ድጋፍ ያላቸውን የተቃዋሚ የህብረ-ብሄር ድርጅቶችን በሚቻለው ሁሉ በተለይ ኢሕአፓን በቀይ ሽብር በማጥቃቱና በማዳከሙ ያንን ያህል የሕዝብ ድጋፍ ያልነበራቸው የጠባብ ብሄረሰብ ድርጅቶች እንዲጠናከሩና በሃያላን መንግሥታትና ኢትዮጵያ እንደ አገር መኖር በማይመኙ አገሮች ታጅብው ከመሀል አገር የሚገኙ ከተሞችን እንዲሁም አዲስ አበባንና አስመራን ለመቆጣጠር እንዲችሉ አስተዋፆ አድርጓል።

እኛህ የፖለቲካ ምሁር በኢትዮጵያ የተቃዋሚ ድርጅቶችን ታሪክ ለረጅም ጊዜ የተከታተሉና የተመራመሩ በኢሕአፓ የ36ኛው ክብረ በዓል በክብር እንግዳነት ላይ በመገኘት ምስክርነታቸው እንዲህ ሲሉ ስጥተዋል፡

“የደሞክራሲ ለውጥ ለማምጣት ያላቋረጥከው ወንዝ፣ ያልወጣኸው ተራራ፣ ያላፈሰሰከው ደም የለም። አንተን ለማጥፋት የተሰማው ይመስላል። ባንድ በኩል ደርግ፣ በሌላ በኩል ሻዕቢያና ወያኔ ጦርነት ከፍተውብሃል። ለደሞክራሲ ለውጥም ታግለህና የክፈልከው መስዋዕት በማያጠራጥር መንገድ ታሪክ ምስክር ነው። ይህንንም ሃቅ ጠላቶችህ በይፋ ባይቀበሉትም በውስጣቸው እንደሚይክዱት አይጠረጠርም።...ኢሕአፓ በሁለገብ መንገድ የደሞክራሲን ትግል ሲያራምድ የቆየ ድርጅት ነው። ለኢትዮጵያ አንድነትና ለደሞክራሲ ለውጥ ያካሄደውን ትግል ሊክድ የሚችል ካለ ራሱን የሚያታልል ብቻ ነው።”

በጊዜው የወያኔን እኩይ አላማ ከፍጥረቱ እስከ አሁን የሚያውቁትና የተረዱት ድርጅቶች ማለት እንደ ኢሕአፓ ያለ የወያኔን ማንነትና አላማውን ምን እንደሆነ ለሕዝባችን ለማጋለጥ፣ ለማስተባበርና አገራችንን ከጥፋት ለማዳን በሚሞክሩበት ጊዜ የእኛዎቹ ጉዳዮች የአሁኖቹ ከእኛ ሌላ የፖለቲካ ድርጅት ላሳር የሚሉት የዛሬ አስራ ሰባት አመት አንዳንዶቹ ባለማወቅ ሌሎቹ ደግሞ አያወቁ ይሁነኝ ብለው ሳያፍሩ በድፍረት ከወያኔ አፍ ተቀብለው፣ ኢሕአፓ “ፀረ-ሰላም” ነው ሌላ ጊዜም “ጦረኛ” ነው በማለት የወያኔ የገደል ማሚቱ ሆነው የሚቻላቸውን ሁሉ ወያኔን ለማደላደልና ለማጠናከር እንዲሁም ኢሕአፓ በአገሪቱ የፖለቲካ ሂደት ውስጥ እንዳይሳተፍ ያልተቋረጠ ጥረት አድርገዋል። ወያኔ ይህን ሁሉ በደል በአገርና በሕዝብ ላይ ከመፈጸሙ በፊት ገና አዲስ አበባ ሳይገባና ከገባም በኋላ ከመጠናከሩ በፊት ያገር ያለህ ይኸን ዘረኛ ቡድን እንታገለው እያለ በሚወተውትበት ሰዓት የለም “ልጆቻችን ናቸው፣ ጊዜ ይሰጣቸው” የሚሉ ጉደኞች አሁን ያለንበት ደረጃ ስላደረሱን ወደፊት በሕዝብና በታሪክ ተጠያቂ ከመሆን አያመልጡም።

የፖለቲካ ሳይንስ ምሁሩ በንግግራቸው መጨረሻ ላይ ብዙ ምክርና አስተያየት ስጥተዋል። በእኛ ግምት በጭራሽ ሳይጠቀስ መታለፍ የሌለበት ያነሱትን ቁም ነገር ለመጥቀስ እንወዳለን። ይኸውም ለአስራ ሰባት አመት ኢሕአፓ ከተቃዋሚ ድርጅቶች

ጋር በጋራ ለመታገል ከኢ.ዲ.ሀቅ እስከ ህብረቱ ያደረገውን ጥረትና ድካም የሚመለከት ነው። ሂሳቸው ገንቢ ነው ማለት “ህብረት ሲባል በመሰረቱ ተቃዋሚ ነኝ የሚለውን ሁሉ ማቀፍ አይደለም። የአይደሉጁና ድርጅት አሰላለፍን ይጠይቃል።” ስለዚህ ኢ.ሕ.አ.ፓ ከአንግዲህ አራሱን አጠናክሮ ወደፊት በጥንቃቄ በትግል ሂደት ውስጥ ከሚዘልቁት ጋር ትብብር መፍጠሩ ይበጀዋል። በምርጫ 97ቱ በኋላ የተገነዘብነው የህብረቱ አባል የነበሩት ሁለት የብሄረሰብ ድርጅቶች “የሕዝብ ድምጽ ይከበር”፣ “የታሰሩ የፖለቲካ እስረኞች በሙሉ ይፈቱ” የሚለውን የሕዝብ ጥያቄ ረግጠው ፓርላማ ከገቡ በኋላ፣ የቀሩት የህብረቱ አባሎች ከግማሽ በላይ የሆኑት የህብረቱን ሁለገብ ትግል አቋም በመሻር፣ ከወቅቱ ሁኔታ ጋር የሚመጣጠን የትግል ስልት የሰላማዊ ትግልና የጥምረት እንቅስቃሴ ነው (ማለት ድርጅቶች ህልውናቸውን አሳልፈው በመስጠት ተጨፍልቀው የእንቅስቃሴ አባል ይሆናሉ ማለት ነው) የሚል አቋም ወስደዋል። ቅኝቱ ምናልባትም ኢ.ሕ.አ.ፓን ከህብረቱ አስወግደናል በማለት ለምርጫ 2002 ከተፈቀደላቸው ወደ አገር ቤት ገብተው እድላቸውን ለመሞከር ይመስላል። የህብረትን ጥያቄ አስመልክቶ እኝሁ የፖለቲካ ሳይንስ ምሁራ የሚከተለውን ትችት ስንዝረዋል።

ህብረት ማለት ምንድነው? ህብረትስ ከማን ጋር? ለምንስ? በተቃዋሚ ድርጅቶች መካከል የህብረትን ጥያቄ አስመልክቶ በውዥምብር ላይ ነው። ምንም እንኳን መፈክራቸው “መጀመሪያ ህብረት በኋላ ውድድር” ቢሉም ውድድሩን፣ ሽኩቻውን ሲያስቀድሙ ነው የቆዩት።...በቁጥራቸው እጅግ የተወሰኑና ፓሊሲያቸው ከፋፋይ የሆነና፣ በዘር መልክ የተደራጁትን በህብረት ስም ማቀፍ በመሰረቱ የተሳሳተ መንገድ ነው። ...የህብረቱ አባል የሆኑ የብሄረሰብ ድርጅቶችን ብንወስድ ሁሉም የኢትዮጵያ የዲሞክራሲ አንድነትን እንቀበላለን ይላሉ። ብልጥነት ካልሆነ በስተቀር ለምን በኢትዮጵያ መልክ እንደማይደራጁ የሚገርም ነው። እንደነዚህ ዓይነት ድርጅቶችን በህብረት ከማቀፍ ይልቅ ከመጀመሪያው ሳይውል ሳያድር መጋፈጥ ያስፈልጋል። ዛሬ ሆነ ነገ ለተውሰሰበ ሀገራዊ ችግሮች ዋና ምንጭ መሆናቸው አይቀርምና። ሌላው እኩል ነን ብለው በሚያምኑ ድርጅቶች መሃል፣ ህብረት ጨርሶ ሊመሰረት አይችልም።...ኢ.ሕ.አ.ፓ እራሱን አጠናክረህ ትግሉን ቀጥል። ያን ጊዜ እንኳን የሚደግፍህ ቀርቶ፣ ከአንጀታቸውም የሚጠሉህ አንተን ለመከተል ላይና ታች መሯሯጣቸው አይቀርም።

ለወያኔና አፈቀላጤ አወናባጆቹ “ግርግር ለሌባ ያመቻል” እንደሚባለው የዲሞክራሲ ትግል ጥያቄዎችን ማለት የግል ነፃነት፣ የቡድን ነፃነትና የወል ነፃነት ሲያሻቸው ምንም ዝምድና እንደሌላቸውና በየራሳቸው በተናጠል ከዲሞክራሲ ትግል በፊት በተናጠል መደረግ እንዳለባቸው፣ አሊያም በብሄራዊ የዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል ከአምባገነን ሥርዓት ጋር ከሚደረገው ትግል ጋር ለማምታታት በአለው የጥራት ክፍተት እየተጠቀሙ ነው። እንዲሁም ህብረት፣ ጥምረት፣ የተቃዋሚ የፖለቲካ

ድርጅትና የተቃዋሚ ፖለቲካ እንቅስቃሴ፤ የትግል ስልቶች፣ የነፃነት ትግልና የዴሞክራሲ ትግል እንዲሁም ሌሎች ያልተጠቀሱና እንደዋነኛ የሚወጡበት ስልት አድርገው እየተጠቀሙበት ነው። እንዲሁም አንድነት በእኩልነት የሚለው የኢትዮጵያ ሕዝብ ጥያቄ ስለሆነ በድርጅት ስም በመጠሪያነትና በሬዲዮን ጣቢያ እንዲሁም በጋዜጦች ስምች ሽሚያው ተጠጥፎ ይገኛል። ሀብረተሰባችን አንድ ሁለት መስመር እንዳይነበብና ሬዲዮኖቹን አንድ አምስት ደቂቃ እንዳዳመጠ የማንና ከየትኛው ወገን እንደሆነ መገንዘብና አወናባጁን ከሀብረተሰብ ለመለየት ችሏል። ከንቱ ድካም ይሏችኋል እንዲህ ነው።

የተምታቱ ንድፈ አሳቦችና እንደምታቸው

የምንመኘው ራዕዮችን ግብን እንዲመታ ማለት የሕዝባችን አንድነትን በእኩልነት በይበልጥ ለማጠናከር፣ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓትን ለመመስረት፣ ሰላምና መረጋጋትን ለማስፈንና ወደ ፍትሃዊ ኤኮኖሚ ግንባታ ማምራት ላይ ለመድረስ ጠንክረን መታገል ይጠበቅብናል። የትግላችን አላማ በሁሉ ዘንድ ተቀባይነትና ድጋፍ አግኝቶ የተፋፋመ ትግል እንዳይቀጥል ደንቃራ ሆኖ የተከሰተው የተቃዋሚ ፖለቲካ ድርጅቶች ወያኔን እንዴት እናየዋለን? እንደጠላት ወይስ እንደወዳጅ? እንዴትስ እንታገልው? በሚሉት ጥያቄዎች ላይ የተለያዩ አስተሳሰቦችና አቋሞች በፖለቲካ ድርጅቶች በማንጸባረቅ ላይ መሆናቸው ለሁሉም ግልጽ ነው። በመሆኑም ለጊዜው ወደ አንድ ጥራት ያለው የተቀናበረ ትግል ስልት ላይ ለመድረስ ባለመቻሉ ወያኔ አንፃራዊ ጥንካሬ እንዲያገኝ አድርጎታል። በአሁኑ ወቅት የልብ ልብ ተስምቶት በማን አለብኝነት በአገራችንና በሕዝባችን ላይ ከዚህ በፊት በታሪካችን ታይቶና ተስምቶ በማይታወቅ መልኩ ህልውናችንን ፈተና ውስጥ አስገብቷል። ስብዓዊ መብታችንን እየረገጠና ማንነታችን የሚጸረር አውዳሚ ተግባራት እየፈጸመብን ይገኛል። ለዚህ ሁሉ ወያኔ ብቻውን ተጠያቂ አይደለም። እኛም የተቃዋሚ ጎራ ተባብረን አስፈላጊውን አጸፋ ለመስጠት ሕዝባችንን በአንድ ልብ ሆነን ለመምራት ባለመቻላችን ከተጠያቂነት አናመልጥም። እኛም የፖለቲካ ውጥንቅጥ ውስጥ በመሆናችን ወያኔ አንፃራው የበላይነት ይዞ ይገኛል። ለወያኔ ሰላባና ለውዥንብር የተጋለጥን መሆናችን አሁን ያለንበት ደረጃ ደርሰናል።

እስቲ ዋና ናቸው የምንለውን የወያኔና የአጋሮችን ተንኮልና ውዥምብር እኛ በማጋለጣችን ለምንስ በአንዳንዶች ያላግባብ በአክራሪነት የተፈረጁንበትን ጉዳይ እናካፍላችሁ። ሕዝባችን ሁሉን ማለት መጥፎውን ሆነ መልካሙን የማወቅ መብት አለውና።

የሥርነቀል ለውጥ ፈላጊዎችን በአክራሪነት ሲፈረጁ

አብዮት ስር ነቀል ሥርዓት አዋላጅ በመሆኑ በአይነትም በይዘትም ከጥገናዊ ለውጥ ይለያል። ጥገናዊ ለውጥ ማለት አንዳንድ ማሻሻያ አድርጎ ያለውን ሥርዓት አንዲቀጥል ለማድረግ የሚደረግ ጥረት ነው። አብዮት ማለት አልጋ በአልጋ ሳይሆን የሞትና የሽረት ትግል ማለት አሮጌው በአዲስ ሥርዓት በሚተካበት ጊዜ አሜን ብሎ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና የሶሻል የበላይነቱን ለአዲሱ ያስረክባል ማለት ዘበት ነው። በሚቻለው መንገድ ለውጡን የሚዳረር ተግባራት ከመፈጸም ወደኋላ አይልም። ከሌላው አገሮች ተመክሮ እንደምንማረው ፊውዳሊዝም በካፒታሊስት ሥርዓት ሲተካ በተለይም በአውሮፓ ብዙ ውጣ ውረድ እንደነበር ለምሳሌ የፈረንሳይ አብዮት እንዴት በፀረ አብዮተኞች ተቀልብሶ ለተወሰነ ጊዜ ወደ ንጉስ ሥርዓት እንደተመለስ ማስታወስ ይበጃል። በመሆኑም ሥር ነቀል አብዮተኞችን በአድህረነት፤ በወግ አጥባቂነትም ሆነ በአክራሪነት ሊፈረጁ አይችሉም። ነገሩ የጥቅም ጉዳይ በመሆኑ ለምሳሌ አረናዎች፣ ተለጣፊዎችና የሰላም ትግል አባወራዎች ሂደታቸውንና ድርጊቶቻቸውን በቅጡ ላስተዋለ ፍላጎታቸው የመለስ ቡድንን በማስወገድ ስልጣን ይዘው ባለው ሥርዓት መቀጠል እንደሆነ መገንዘብ የሚያስችግር አይደለም። ስለዚህም በሕዝባዊ አመፅ የሚመጣውን የሥር ነቀል ለውጥ ለመግታት ወይም ለማዳፈን በተቃራኒነት እያቀነቀኑት የሚገኘው ጥገናዊ ለውጥ በመሆኑ አጥብቆ መቃወም የሚያሻው በዚህ ምክንያት ነው።

በነፃነት ትግል ስም የሚነዙ ውዥንብሮች

የነፃነት ትግል በደፊና ሲቀርብ በጣር የተለወሰ ብዙ መዘዞችንና ችግሮችን የያዘ ነው ለማለት ይቻላል። ለምሳሌ የጠባብ ብሄረሰብ ድርጅቶች አግባብነት ያለውን ጭቆናና በደል ማለት እኛም ለማስወገድና እኩልነት ለማምጣት የምንታገልለትን ሳይሆን ትግላቸውን የነፃነት ትግል ሲሉ ለመገንጠል እንደሆነ መታወቅ ያለበት ጉዳይ ነው። መቼም አንድ ጤነኛ አዕምሮ ያለውን ሰው ወይም ቡድን በደፊናው ነፃነት ወይስ ባርነት የቱን ትመርጣልህ? ተብሎ ቢጠየቅ ነፃነት እንደሚል አያጠራጥርም። ለምን ቢሉ መልሱ አጭር ነው ማለት የሰው ልጅ ሲውለድ ጀምሮ በተፈጥሮ ያገኘውን እኩልነት ማጣት ስለማይፈልግ ነው። ነገር ግን እንዲህ ያለ ቁም ነገርን አንዳንዶች በግርግርና በተምታታ ሁኔታ ከተጠቀሙበት የሚያስከትለው ጉዳት ከፍተኛ ነው። ለምሳሌ የኢትዮጵያና የኤርትራ ሕዝብ እንዲለያይ የተደረገው በተሳካረና በተወናበደ መንገድ ሳይወያይ ነበር ማለት ይቻላል። ሌላው አሁን እንደምናየውና እንደምንስማው የወያኔ ስርገቦችና ቅጥረኞች በተለያዩ ድርጅቶች ውስጥ ተሰግሰገው አራሳቸው ተወናብደው ሌላውን ሰው ለማወናበድ የሚፈልጉት፣ የግል ነፃነት፣ የቡድን ነፃነትና የወል ነፃነት ቅደም ተከተል እንደሌላቸው ወይም

ለየብቻቸው በተናጠል ትግል ማድረግ ይችላሉ እያሉ በማምታታት ላይ ይገኛሉ። የግል ነፃነት ከቡድንና ከወል ነፃነት ጋር ምንም ዝምድናና ግንኙነት እንደሌላቸው አንዱ ከአንደኛው ጋር ተደጋጋፊ ሳይሆን ተጻራሪ እንደሆኑ አድርገው ለማቅረብ ይዳዳቸዋል። ይህ ሁሉ አገልግሎት ልፋት ነው። አወናባጅ ምሁሮች ነገ ሳዮች የሚያነጣጥሩት የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግልን ለማኮላሽት ነው። በመሆኑም የነፃነትና የዲሞክራሲ ትግል ትርጉሙንና ምንነቱን እንዲሁም አላማውን አወላግደውና አጣመው በማቅረብ ላይ ናቸው። ለዚህም ስለባ ለማድረግ ያነጣጠሩት የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል አካላት የሆኑትን የሙያ፣ የሴቶች፣ የተማሪ፣ የመምህራን ማህበራትና ጭቁን አርሶ አድሮች ለነፃነት፣ እኩልነትና ለፍትህና ለሰብአዊና የዲሞክራሲያዊ መብት መከበር የሚያደርጉትን ትግል እንዲያቆሙ ለማድረግ ነው። እንደ ቅጥረኞቹ ምኞት የሙያ ማህበራት የወያኔ ተለጣፊ በማድረግ “ችግራችሁ ከነመፍትሔው በሕገ መንግሥታችን ውስጥ ተካቷል አንዳንድ የቀሩ ቢኖሩም በሰላማዊ መንገድ በመጠየቅ እንዲሟሉ ማስደረግ ትችላላችሁ” ብለው ለማሳመን የማያደርጉትና የማይፈነቅሉት ድንጋይ የለም።

በሕገ መንግሥት ዙሪያ የሚነዙ ውዥንብር

በአርግጥ በወያኔ ሕገ መንግሥት ውስጥ በወረቀት ደረጃ የዋሆችን ልብ የሚያማልል ብዙ አንቀጾች በይዘትም ባይሆን በቅርጽ ስፍራው ይገኛሉ። ችግሩ በአምባገነን ሥርዓት ውስጥ በተግባር የሚተርጎም አለመሆኑ ላይ ነው። እንደምናየውም ይኸው እራሱ ያወጣውን ሕግ ተብዬ ለማክበር አቅቶት እየተውረገረገ ነው። ሕዝብ የሥልጣን ባለቤት ባልሆነበትና ሁሉም ነገር በአንድ አምባገነን ቡድን እጅ ውስጥ ባለበት ሁኔታ ማለት ሕግ አውጭው፣ ሕግ አስፈጻሚውና ዳኛው ራሱ የወያኔ ቡድን እስከሆነ ድረስ የተባለው ሕገ መንግሥት ከወረቀት ነብርነት የማያልፍ ቀቢጸ ተስፋ ነው። በአጭሩ የወያኔና ተለጣፊዎቹ እንዲሁም ወደ-ገብ አጨፋረዎች የሚያወሩትና በተግባር የሚፈጽሙት አራምባና ቆቦ በመሆኑ ለአንድ ደቂቃ እንኳን መረሳት የሌለበት ጉዳይና ከእነሱ ምንም መልካም ነገር መጠበቅ ጅልነት ነው።

በሴቶች ማህበር ስም የሚነዙ ውዥንብሮች

የወያኔና አጨፋሪዎቻቸው አንዱ ትልቁ ሴራ የሴቶች ማህበርን ማበጣበጥ ነው። ይህን ስብስብ አጥብቀው ይፈሩታል ማለት ሴቶች የህብረተሰባችን ግማሽ አካል በመሆናቸውና ያለ እነሱ ተሳትፎ አብዮታችን ግብን እንደማይመታ ስለሚያውቁ ከብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል ለማግለልና ተሳትፎዎቻቸውን ለማዳከም ይጥራሉ። ሴቶች እህቶቻችን፣ እናቶቻችንና ልጆቻችን እንዲሁም የትዳር ጓደኞቻችን በወንዶች የሚደርሱባቸውን የባሕላዊ ተጽዕኖ ለመቋቋምና ለእኩልነት

ተደራጅተው መታገል ማለት እንደ የኢትዮጵያ የዓለም አቀፍ የሴቶች ድርጅት ዓይነት መኖሩ እስከ የሚያስብል ነው። ሆኖም የወያኔና አውናባጆች እንዲሁም የቀድሞ ሥርዓት ናፋቂዎች ጥረት ሴቶች በጾታ ትግል ብቻ ተወስነው እንዲቀሩ፣ በሌላው የአገር ጉዳዮች ማለት ከስፊው ሕዝብ ጋር የሚጋሩትን ትግል እርግፍ አድርገው እንዲተውት ለማድረግ ሲራወጡ ይታያል። ለምሳሌ አንዲት ሴት ያንድ ጭቁን ብሄረሰብ አባል በመሆኗ የሚደርስባትን የባህል ተፅዕኖ በደል እንዲሁም ያጣች የነጣች ደህ ሴት በመሆኗ ማለት በሀብታምና በደህ መካከል ያለው የመደብ ትግልን በንቃት እንዳትሳተፍ ለማድረግ የማይሸረብ መስናክል የለም። በመሆኑም ምድረ አድሀሪያን በስፊው ጭቁን ሴቶች ላይ ለመዘመት ሲፍጨረጨሩ እየተስተዋለ ነው። ታጋይ እህቶቻችን እንኳን በአሁኑ ሰዓትና ዘመን አገራችን በአደጋ ላይ ባለችበት ቀርቶ ከጥንት ጀምሮ ሚናቸውንና አላፊነታቸው ጠንቅቀው ያውቃሉ። ትግላቸውም ዘርፈ ብዙና ድርብ ድርብ መሆኑንም ይገነዘባሉ። አባባላችን ግልጽ ለማድረግ የሚከተለውን የኢ.ሕ.ፓ ልሳን ከሆነው ዲሞክራሲያ. ቅጽ 34 ቁጥር 3 የሚከተለውን እንጠቅሳለን።

...በተለይም ከሕዝቡ በቁጥር ከግማሽ በላይ የሆኑት ሴቶች ያላቸውን ወሳኝ ሚናና ድርሻ መጥቀሱ አስፈላጊ ነው። የሀገራችን ሴቶች ለሀገር ነጻነት ያደርጉት ተጋድሎ ተገቢውን ክብደት ተስጥቶት ባይወሰንም፣ ትምክህት የቃኘው ሀብረተሰቡ የሴቶችን ማንነት በተመለከተ አክቶልቻይ ተረቱን ቢደረድርም የኢትዮጵያ ሴቶች ሀገራቸውን ከውጭ ጠላት ለመከካከል የከፈሉት መስዋዕትነት ከፍተኛ ነው። በጣይቱ ብጡልና መሰል ነገሥታት ወይም በወይዘሮች ደረጃ ሳይሆን በሴት አመቤቶች፣ በሠርቶ አደር ሴቶች ነው ኢትዮጵያ ማንነቷንና ሀልውናዋን ጠብቃ የቆየችው። በመሆኑም ዛሬ ሀገሪቷን ከጥፋት ለማዳን በሚደረገው ወሳኝ ፍልሚያ የሴቶች ግንባር ቀደም ሚና ካልተረጋገጠ ሀገርን የማዳኑ ተልዕኮ ሊሟላ አይችልም። ለዚህም ነው ሴቶች በተለይ የትግል ግዳጃቸውን ለመወጣት ከመቸውም ጊዜ በበለጠ ዝግጁ ሆነው መገኘት ያለባቸው።

በሀብረ-ብሄር ድርጅቶች ውስጥ የሚነዙ ውጅንብሮች

የሀብረ-ብሄር ድርጅቶች በብዛት መቋቋም እስከ የሚያስኝና የምንደግፈው ነው። ወደ ፊት ለምንመኘው መድበለ ፓርቲ ሥርዓት ሕዝባችን ብዙ አማራጭ ፕሮግራሞች አግኝቶ የሚፈልገውን ወደፊት በትግላችን በሚመስረተው የዲሞክራሲያዊ ሥርዓትና ሕገ መንግሥት በሚፈቅደው ፓርቲዎች ለተወሰነ ጊዜ የሕዝብ አገልጋይ ለመሆን በሚያቀርቡት ፕሮግራሞቻቸው አንዱ ይመረጣል ማለት ነው። በበኩላችን ሁሉም ተጨፍልቀው አንድ ድርጅት ወይም ንቅናቄ ይሁኑ የሚል ፍላጎትም ምኞትም የለንም። አሁን እንደምናየው ከፈረሱ ጋሪው ይቅደም አይነት በሰመ አንድነትና የዲሞክራሲ አባወራነት ተሸሽገው የሚነዙት ውዥንብር

እስከአፍንጨው የታጠቀ የወያኔ አምባገነንን ኢትዮጵያን አጠፋለሁ ብሎ ከተነሳ ጋር በሰላሚዊ ትግል ታግለን እናሸንፈዋለን ማለት አጉል ልፋት ነው። አንዳንዶቹ ሰላማዊነታችን ለማረጋገጥ ሁሉን የሰላማዊ ትግል ዓይነቶች ለማድረግ ማለት የሰራ አድማ የምንጠራው፡ ሰላማዊ ስልፍ የምንወጣውና ሕዝብን ጠርቶ ለመስብስብ የምናደርገው የወያኔን አገዛዝ ፈቃድ ስናገኝ ብቻ ነው። ይህን ታደረግን ይህኛው ያኛው አገር ይረዳናልና ይወደናል በሚል ቅኝት አንግበው የሚጓዙ ናቸው። በሚቀጥለውም ምርጫ ለመካፈል ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ዝግጁ መሆናቸውን በወያኔና በአጋሮቹ ማለት በፈረንጆች ተቀባይነትና ታማኝነትን ለማግኘት የማይዘለብዱት ነገር የለም። የህልማቸውም አልፋና ኮሜጋ ወያኔን አሸንፈው በሚያቋቁሙት መንግስት የግል ነፃነትና የግል ሀብት በጥቂቶች እጅ መሆን እንዳለበት አጥብቀው በይፋ በአደባባይ እየለፈፉ ይገኛሉ።

የአገሪቱ ሀብት በወል በመንግስት መያዝ የሚገባቸውን በግል ባለቤትነት ስም ለውጭ አገር ዲታዎች እንዲሸጥና እንዲያዝ እንዲሁም መረን በለቀቀ የነፃነት ገበያ ስር እንዲሆን አጥብቀው ይከራከራሉ። ዋናው አላማቸው ማለት ጥቂት ሀብታሞችና ሰፊው ደሃ ሕዝብ መካከል ያለው ችግር ቀስበቀስ ይለወጣል። ወደፊት በሀብታሞች መልካም ፈቃድ ልማት ሲሰፋፋና እድገት ሲመጣ የሰፊው ሕዝብ ኑሮው ይሻላል። እስከዚያው ድረስ ግን ሰፊውን ሕዝብ ጠንክሮ መስራት ነው የሚያዋጣው ብለው ይመክራሉ። ይህ አባባላቸውና አስተሳሰባቸው ከወያኔ ሆድ አደሮች፣ ታማኝ ተቃዋሚዎችና ተለጣፊ ድርጅቶች ጋር ያመሳሰላቸዋል። የወያኔ ምክርም ከዚህ የዘለለ አይደለም። ወያኔም የሚለው “የነፃነትና የመብት ጥያቄዎች በሕገ መንግሥታችን ስፍራል፡ የዲሞክራሲ ሥርዓት ማምጣት በአንደ የሚሆን ሳይሆን ቀሰበቀሰ በሂደት የሚመጣ ጉዳይ ነው። ስለዚህ እንደ ሰላማዊ ተለጣፊ ድርጅቶች ሕገ መንግሥቱን ተቀብሎ በፓርላማው ውስጥ ጥቂት መቀመጫ አግኝቶ በሰላማዊ ትግል በተግባር ለመተርጎም መታገል ነው።” የተባለውን ግሳንግስ ተቀብለው በሕዝባችን መካከል ውዥንብር ለመፍጠርና ከቻሉም ለማሳመን፣ ካልቻሉም ለማስፈራራት እየተፍጨረጨሩ ናቸው። ወያኔዎችም “ዶሮን ሲያርዷት በመጨኛ ጣሷት” እንደሚባለው “አዲሶቹ የአፍሪቃ ዲሞክራቶች” ሲባሉ እውነት መሰሏቸው የይስሙላም ቢሆን ምርጫ ከአንደም ሦስቱ ለማካሄድ ቢሞክሩም በተለይ በ97ቱ ምርጫ በተገኘችው ጭላንጭል ተጠቅሞ ሕዝባችን በማያወላዳ መንገድ ድምጹን በመንፈግ እንደማይፈልጋቸው አረጋግጠላቸዋል። ወያኔም ስህተቱን አርሞ ከአንገሩ ላይ ወዲህ ከስልጣን ተገፍትሮ እስከ አልወደቀ ድረስ ቅድመ ምርጫ ሁኔታዎች እንደማያሟላ ለአባላቱ፣ ለተለጣፊዎችና ለአጋሮች ይፋ አድርጓል። እዚህ ላይ አንድ መገንዘብ ያለብን ቁም ነገር ምርጫ ብቻውን ማካሄዱ በንድፈ አሳብ ደረጃ የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለመፈጠር መነሻና መድረሻ (means and end) አለመሆኑን ነው። በአለፈው አስራ ሰባት አመታት በተደረገው ሦስት ምርጫ ምን እንደሆነና ምን እንደደረሰ የምናውቀው ጉዳይ በመሆኑ ዝርዝር ሀብታ ሁሉን

መግባት አንባቢያንን ማሰልቸት ስለሆነ በውዥን-በሮች ማለት በ-ባህራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት የሁለገብ ትግል ላይ ደንቃራ በሆኑት ጉዳዮች ላይ እናተኩራለን።

አንዳንድ የህብረ-ብሄርና የብሄረሰብ ድርጅቶች የህብረት አባል ነን ባዮች ማለት የቀድሞው የፊውዳል ሥርዓት ናፋቂዎችና የቀይ ሽብር አባወራዎች በመተባበር በሰላማዊ ትግል ስም ተጀቡነው ያሉት ሕዝባችን በጣም ግራ የሚያጋባ “የወያኔን ሕገ መንግሥት እንቀበልና፤ ለጊዜው የዲሞክራሲን ትግል በይደር አድርገን፤ ወቅቱ የሚጠይቀውን የብሄራዊ የሰላማዊ ነፃነት ትግል በድርጅት ሳይሆን በጥምረት ንቅናቄ አገራችን ከጥፋት እናድናለን እያሉ በመወትወት ላይ ናቸው። ይህን አባባላቸው ያልጣመው ሰፊው ሕዝብ “እንዴት ነው ዲሞክራሲን ያላከተተ የነፃነት ትግል ብቻውን ማድረግ “ታጥቦ ጭቃ” አይሆንም ወይ? ለምን ካለፈው ትግል አትማሩም? በሌላ አምባገነን ሥርዓት የመተካት አደጋ አያመጣም ወይ? አሊያም ለወያኔ አምባገነንን አገዛዝ መንበርከክ አይሆንም ወይ?” ብለው ሲያፋጥሟቸው አጥጋቢና አሳማኝ መልስ ለመስጠት ሳይችሉ ሲቀር፡ “በቅሎ አባትህ ማነው ቢሉት ፈረስ አጎቱ” እንዳለው ዓይነት ይህኛው ያኛው ግለሰብ ወይም ድርጅት ስለማይወዱን ስማችን ለማጥፋት የሚያሰወሩብንን የአክራሪዎችን ክስ እያንጸባረቃችሁ ነው። ይልቅዬስ “ተጠንቀቁ እነኝህ አክራሪ የትጥቅ ትግል ወይም የሁለገብ ትግል የሚያቀነቅኑ ድርጅቶች ከወያኔ በኋላ የሽግግር መንግሥት እናቋቋማለን ቢሉም አትመኗቸው። በትጥቅ ትግል የተገኘ ድል ሁል ጊዜም ሊሆን የሚችለው አምባገነን ነው” እያሉ የሰድብ ናዳ ማውረዱን ሥራዬ ብለው ተያይዘውታል። ከዚህም አልፎ አንዳንዶቹ በአደባባይ ወጥተው “ወያኔ ጠላት አይደለም ወዳጅ ነው” እንዲሁም “በሌላው ድርጅት ጉዳይ ውስጥ ጣልቃ እየገባችሁ አትበጥብጡ” “እኛ ከወያኔ ጋር ላንፋታ ተጋብተናል” ሁሉንም ጉዳይ ከወንድሞቻችን ከወያኔዎች፣ ከአረናዎችና ከነባር ተለጣፊዎች ማለት “መድረክ” ጋር በመመካከር በሰላማዊ መንገድ ሁሉን ጉዳይ ለመፍታት እንችላለን በማለት አደናጋሪ መፈክር “ይቻላል”ን አንግበው እዩን “እኛ አክራሪ አይደለንም ሥልጡንና አዋቂ ታጋዮች ነን ብቻ እርዳታችሁ እንዳይለዩን” እያሉ በአውሮፓና በአሜሪካን በአዝጋሚ ሰላማዊ ትግል ያለጥርጥር እናሸንፋለን እያሉ በመለፈፍ ላይ ናቸው። ለጊዜው ያለፈውን ታሪካቸውን እንተወውና የቅንጅት ምስሶ የሆነውን ድርጅትን ሲያብጠለጥሉ ከርመው አሁን ተሻምቶ “የቅንጅት ሕጋዊ ወራሾች እኛ ነን” ማለቱ ትዝብት ላይ ይጥላል። የዚህ ድርጅት የግራ ክንፍ ነን ባዮች ከዚህኛና ከዚያኛው ግለሰብ ጋር ተጣልተናል በሚል በብልጣ ብልጥነት ሁለት ድርጅት ሆነናል ማለት የሰላማዊና የሁለገብ ትግል ተከታዮች ሆነናል እያሉ እናታላችሁ እያሉን ነው። ከዚህ ሁሉ በፊት ቆም ብለው የምርጫ 97ቱን መገምገምና ቢያንስ በትግሉ በማውቅም ሆነ ባለማውቅ ለተጨማሪት አፍራሽ ሚና ሕዝብን ይቅርታ መጠይቅ ሲገባቸው አላደረጉም። ሕዝብ ለምን እንዲህ አደረጋችሁ ብሎ መጠየቅ መብት እንዳለው ሊገነዘቡ ይገባል። ሕዝባችን ከዚህ ሁሉ ውጥንቅጥ

የሚመዘኑ ነገር ለአንድ ስብስብ ወይም ድርጅት የሞራልና የቁሳቁስ ድጋፍ ከመስጠቱ በፊት ያንድን ድርጅት የሚለፍፈውን አስመሳይ ፕሮፓጋንዳ ሳይሆን እለት ከእለት በተግባር የሚያደርገውን እንቅስቃሴ መከታከል አስፈላጊ ነው። ከአገልግሎት ጸጻት ለመዳን ሕዝባችን ድጋፉን በመንፈግ መስመራቸውን ከሕዝብ ትግል ጋር እንዲያስተካክሉ ጨናና ምክር መስጠቱ አስፈላጊ ነው። ይሁንኝ ብለው የሕዝብ ትግልን ከመተናኮል ለማይመለሱት ላይ መብቱን ተጠቅሞ ወግዶ ማለት መቻል አለበት።

በአጠቃላይ በቅንጅት ስር ተሰባስበው የነበሩት አራት ድርጅቶች አንዳንዶቹ ከተቋቋሙ ሶስት ወር ያልሞላቸው ዘው ብለው በምርጫው ተሳታፊ እንደነበሩ የሚታወስ ነው። የ97ቱን ምርጫ በወያኔ ከተነጠቀ በኋላ “የሕዝብ ድምፅ ይከበር” “የታሰሩት የፖለቲካ እስረኞች በሙሉ ይፈቱ” የሚለውን የሕዝብ ጥያቄ በመርገጥ ማለት ብዙ መስዋዕትነት፣ እስራት፣ መስደድና መገደል የተከፈለበትን ትግል በመተውና በቅንጅት ውስጥ አንጀኛነትን በመፍጠርና በመከፋፈል “እውነተኛ ቅንጅት እኛ ነን” እያሉ ጥቂት ሳይቆዩ ሰማቸውን በመቀየር ያለ ይሉኝታ “የቅንጅት ሕጋዊ ወራሾች እኛ ነን” በማለት ያለምንም ቅድመ ሁኔታ በመጭው የ2002 የወያኔን ምርጫ ከተለጣፊዎችና ከታማኝ ተቃዋሚ ድርጅቶች ስብስብ “መድረክ” ጋር ሁነው ወያኔን በምርጫ ለማጀብ ደፋ ቀና ሲሉ እየተስተዋለ ነው። አበው እንደሚሉት “ከአፈርኩ አይመልሰኝ” እንደሚባለው ይባስ ብለውም ያለአንዳች ሀፍረትና ፍርሃት እንደገና እናታልላችሁ “አይናችሁን ጨፍኑና እናሞኛችሁ” በማለት በአሜሪካና በአውሮፓ በመዘዋወር ለቢሮ መክፈቻና ለሥራ ማስኬጃ እባካችሁ እርዱን እያሉ ናቸው። ለመሆኑ ያ ሁሉ “አበባዬ ሆይ” የተባለለት የሕዝብ ገንዘብ የት ደረሰ? እምን ላይ ዋለ? መቼም በትግሉ አካለ ስንኩል ለሆኑት፣ ልጆቻቸው ለሞቱባቸው ወላጆች፣ በእስር ቤት በመስቃየት ላሉት ታጋዮችና ለሰደት የተዳረጉ ወገኖቻችን ከተሰበሰበው ገንዘብ ቤሳም እንዳላገኙ ሕዝብ የሚያውቀው ጉዳይ ነው። ታዲያ የቅንጅት ዋልታ በሆነው ድርጅት ያቅሙን ለተጎዱ ወገኖች እርዳታ በማድረግ ያን ያህል የሰድብ ናዳና በግልጽነትና በተጠያቂነት ስም በባዶ ዲስኩራቸው ጆሮአችን ሲያደነቁሩ መክረማቸው ሁላችንም የታዘብነው ጉዳይ ነው።

በሁለገብ ትግል ስም የሚነዙ ውዥንብሮች

በወያኔ የተቀፈቀፈልን ችግሮችና ወጥመዶች ብዙ ናቸው ሁሉን ለመዘርዘር ቦታና ጊዜ አይፈቅድም። ለኩባኩት ሌላው የሰላም ትግል አባወራዎች ነን ሲሉ ከርመው አሁን ከእዚህኛው ከዛኛው ጋር ተጣልቻለው፣ ስለዚህ አሁን የምናራምደው የትግል ስልት ሁለገብ ትግል ነው እያሉ በመወትወት ላይ ይገኛሉ። እግዜር ያሳያችሁ ይህ የተባለውን ክፍፍል እንደው ለይስሙላ ካልሆነ በስተቀር እንደ ብዙ ታዛቢዎች

የሚፈረጁት እንደ የሰራ ክፍፍል ነው። በተለይ ለወጣቱ እንዲያውቅ የምንፈልገው በእውነት የሁለገብ ትግል ተከታይ ለመሆን ከፈለጉ የምርጫ 97ቱን ትግል ግብን እንዳይመታ ላጨናገፉት ለጥፋታቸው በመጀመሪያ ሕዝብን ይቅርታ መጠየቅ ነበረባቸው። ነገር ግን ይህንን አላደረጉትም። ከመቅጽበት ተገልብጠው “አካኪ ዘራፍ” የሁለገብ ንቅናቄ ታጋዮች ሆነናል የሚሉትን ለማውቅ (background) የሚፈልግ ሁሉ የጻፍትን ማለት አማራው ብሄረሰብ ከየት ወደት? ከኢትዮጵያዊነት በፊት አማራነትህን እወቅ ሲል፡ ግንቦት 7 የዚያ የተከበረ ትውልድ አባል የነበረ በአገራችን እውነተኛ የፖለቲካ ትግል የተጀመረው የዛሬ አምስት አመት ነው ይለናል። ጎህ ሲቀድ አራሱ ተውናብዶ ሌላውን ለማውናበድ የሚሞክር ፍሬከርሰኪና አቋምና አቅጣጫ የለሽ ነው። የሚያስገርመው ነገር ይህ ቡድን ከጠባብ ብሄረሰብ ድርጅቶች ጋር ሞቶ ከተቀበረው ትብብር ለነፃነትና ለዲሞክራሲ (AFD) ጋር እንስራለን በማለት ሽብረብ ማለቱ ነው። ከግንቦቶች እስከ አሁን ድረስ አንድም ሰው በትግሉ ሜዳ ባይኖረንም የትብብር ለዲሞክራሲ ግንባር አባል እስከሆንን ድረስ የሁለገብ ትግል ተከታይ ነን ማለቱ ነው። ታዲያ ለኢትዮጵያ ዲሞክራሲ፣ ፍትህና ነፃነት እንታገላለን ከሚሉት ጋር አይጻረርም ወይ? በኢትዮጵያ አንድነት ከማያምኑ ጠባቦች ጋር ግንባር ፈጥሮ በሁለገብ ትግል መታገሉ ማንን ነፃ ለማውጣት ነው? ታዲያ የትጋ ነው ኢትዮጵያዊነትን የሚያንጸባርቁት? እንደኮለኔሉ እንዳይሆንባቸው እንጂ በአጭር ጊዜ ውጤት እናስመዘግባለን ብሎ ለሕዝባችንን አጉል ተሰፋ መስጠት ማንን ለመጥቀም ነው? ለነገሩ የመተክል ጉዳይ ባለመሆኑ ሌላው ተከፈልን የሚሉት በስላማዊ ትግል ስብብ ከአረናና የተለጣፊዎች ስብስብ ማለት አዲስ መጠሪያው “መድረክ” ጋር ተባብረን በምርጫ እንናሸንፋለን ብለው ላይ ታች እያሉ ነው። ሌላው እንደ ክደቱ (ልደቱ) ዓይነት ቧልታ አሁን ልታስር ነው። አሁን አስሩኝ፣ አሁን ፈቱኝ የሚለውን ቀልድ በሰፊው ተያይዘውታል። ያልሆኑትን ሆንን፣ ያላደረጉትን አደረግን ቢሉ ሕዝባችን ምኑ ሞኝ ሀቀኛውን ከአስመሳዩ ለይቶ ያውቃል። ዲያስፓራው አታለላለሁ ካለ ምርጫው ነው።

የሁለገብ የትግል ስልት እንከተላለን የሚሉትን ሁሉ በጅምላ የሚወገዙ ናቸው ባንልም ሁሉም የኢትዮጵያን አንድነት እኩልነት ለዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለማምጣት የሚታገሉ አይደለም። በመሆኑም የብሄር-ብሄረሰቦችና የሀብረ-ብሄር ድርጅቶች የሁለገብ ትግል እንከተላለን በሚሉት መካከል የሚነሱ አወዛጋቢ ጉዳዮች እንደ ማስረጃነት አንዳንድ ነገሮችን እንድናቀርብ ይፈቀድልን። አንዳንድ የብሄር-ብሄረሰብ ድርጅቶች በተለይም በኢትዮጵያዊነታቸው የማያምኑ “በመጀመሪያ የሚያስፈልገው ከአበሻ የቅኝ ገዥ ለመላቀቅ የአርነት ትግል ማካሄድ ነው የሚያስፈልገው” ብለው ይምናሉ። በአጭሩ የሚሉት በወያኔ ሕገ-መንግሥት የተገኘ ክልልና አንቀጽ 39 ማለት “በትግላችን ያገኘነውን ድሎች እስከ ተቀበላችሁልን ድረስ በጋራ የነፃነት ትግል አካሂደን፣ ወያኔን ከአሸነፍን በኋላ አብረን ለመኖር አልያም መልካም ጎረቤቶች ለመሆን ለመወሰንና ለመደራደር ዝግጁ ነን” ሲሉ

ይደመጣሉ። ይህ አባባላቸው ይሁነን ብለው ለማምታታት የሚያቀነቅኑት ነው። እቅጨን ለመናገር ከቅኝ ግዛትነት ለመውጣት የሚደረግ የነፃነት ትግል ምንም ዓይነት መንግሥት ወይም ቡድን ይሁን በዓለም አቀፍ ደረጃ ያላንዳች ገደብ ትግሉ የሚደገፍና ተቀባይነት ያለው መሆኑ ስለሚያውቁ ለዚህ የሚስማማ የህስት ታሪክ እየጻፉና ደጋፊ እያፈላለጉ ነው። ይሁን እንጂ እኛ የምንታገለው የነፃነት ትግል አንድነታችን ጠብቀን በእኩልነት የደሞክራሲያዊ ሥርዓት ለውጥ ለማምጣት ነው። ሁለቱ የነፃነት ትግሎች በንድፈ አሳብ ሆነ በተግባር የማይጣጣሙ ናቸው። እነኝህን ሁለት ተፃራሪ አስተሳሰቦች በምንም መንገድ ለማጣጣምና ለማስታረቅ ማለት ያለውን አምባገነን በጋራ ጥለን ሁሉም እንደሚፈልገው ይሁን የሚባለውን በጭራሽ ለመቀበል የሚቻል አይሆንም።

ማጠቃለያ

የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል ስንል ምንም ዓይነት ድብቅ አላማ የሌለው በአገራችን የሥር ነቀል ለውጥ ለማምጣት የሚደረግ ትግል መሆኑን ለማስረገጥ እንወዳለን። አንባቢያን በተለይም ወጣቱ እንዲያውቅልን የምንፈልገው በጥናቱ የተካተቱ ትችቶችና አስተያየቶች የሌሎችን ድርጅቶች ስም ለማጥፋት፣ ለማንኳሰስና ሚስጥራቸውን ለማባከን ሳይሆን ወያኔና አጨፋሪዎቹ የሚያውቀውንና ፀሐይ የሞቀውን ጉዳዮች በማንሳት ነው። አንዳንዶች ሊከሱን እንደሚሞክሩት “ኢሕአፓ በሌሎች ድርጅቶች ውስጥ ጣልቃ እየገባ ይበጠብጣል” ከሚለው ወቀሳ ለመዳን “እኛ ምን አገባን” ብለን ሁሉንም ነገር እርግፍ አድርገን ብንተው ምንኛ ደስ ባለን ነበር። ነገር ግን ጉዳዩ የሀገርና የሕልውና በመሆኑ ማለት የአገራችን ሁኔታ ከቁጥጥር ውጭ ከመሆኑ በፊት ማለት “ጅብ ከሄደ ውሻ ጨኸ” እንደሆነን ብን ከአለን ፍርሃቻ በመነሳት ነው። አንዳንዶች ሊያቀርቡት እንደሚቃጠቸው የእኛ ውትወታ የግለሰብ ወይም የቡድን ተራ ሽኩቻ አይደለም። ቢሆን ኖሮ “ፈረሱም ሜዳው ይኸውላችሁ” ብለን ራቅ ብለን ተመልካች ብንሆን ምንኛ ደስ ባለን ነበር። ጉዳዩ አገራችንን ከጥፋት ለማዳንና የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለማምጣት መደረግ ያለበት የሞትና የሽረት ትግል ስለሆነ ነው። በበኩላችን ስለቸን ታከተን ሳንል ለሰላሳ ስድስት አመት ለኢትዮጵያ ሕዝብ የገባነውን የአደራ ቃል ጠብቀን የበኩላችንን ድርሻ ለመወጣት እየታገልን ነው። አጥብቀን የምንወተውተው ጊዜው ስይመሽብን፣ የሕዝባችን የትግል ስሜት ሳይቀዘቅዝና አንዱ በሌላው ላይ ያለው አመኔታ ሙልጭ ብሎ ሳይጠፋ እንዲሁም ትግሉ ለጊዜውም ቢሆን ከመዳፈኑ በፊት፣ የሃቀኛ የተቃዋሚ ፓለቲካ ድርጅቶች በጋራ ትብብር የሚጠበቅብንን ለማድረግ ዝግጁ እንደሆን ለማሳሰብ ነው።

የአገራችንን ህልውና ከአደጋ ለማዳንና ዲሞክራሲያዊ ሥርዓትን ለመመስረት የሁለገብ ትግል አማራጭ የሌለው የትግል ስልት ነው ብለን እናምናለን። ይህ ማለት

የትግራይን ሕዝብ እንደ ወያኔ በጠላት አንመለከተዋለን ማለታችን እንዳልሆነና በማህላችን የትግራይና የኤርትራ እንዲሁም የሌላ ብሄረሰብ ተወላጅ የሆኑ ጓዶቻችን በትግል ላይ መሆናቸውን ለማረጋገጥ እንወዳለን። ያም ሆኖ ከትግራይ ምሁራን ብዙ ይጠብቃል። መለስ ዜናዊን አስወግዶ አንዳንድ ጥገናዊ ለውጥ በማድረግ ያለውን ሥርዓት ለማስገባት የሚደረገው ጥረት ዋጋ ቢስ መሆኑን ሊገነዘቡ ይገባል። ያለፈው 36 አመት የትግል ተመክሯችን የሚያስተምረን ከገባንበት ቀውስ ለመውጣት የሚያስፈልገን ዘርፈ ብዙ ትግል የሚጠይቅና ሊተባበሩ የሚችሉ ድርጅቶች በጥንቃቄና በስነሥርዓቱ አስተባብሮ የሚያታግልና አቅጣጫ የሚስጥ ጠንካራ ድርጅት መኖር ከመቼው ጊዜ በበለጠ አሁን አስፈላጊ መሆኑን ነው። ትግላችንም ግቡን የሚመታው በእንደዚህ ያለ አስተማማኝና ወሳኝ የትግል ስልት ብቻ ነው።

አሁን በመንጸባረቅ ላይ ያሉ የተምታቱ ንድፈ ሀሳቦች፣ ምን አይነት ለውጥ? ስር ነቀል ወይንስ ጥገናዊ? የነፃነት ትግል ለአንድነት ወይንስ ለግንጠላ? የግል፡ የቡድንና የወል ነፃነት ልዩነትና አንድነት፡ የትግል ስልቶች ማለት የስላማዊ፡ የትጥቅና የሁለገብ ትግል አንድነትና ልዩነት፡ በትግሉ ውስጥ የነፃነት ወይስ የደሞክራሲ ትግል ይቅደም ወይስ የሁለቱን ጥምረት ማለት የብሄራዊ ደሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል ይደረግ፡ ወያኔ የኢትዮጵያ ሕዝብ ጠላት ወይስ ወዳጅ? እንዲሁም ትግሉን ማን ይምራው? ጠንካራ የአላማ አንድነት ያላቸው የፓለቲካ ድርጅቶች ወይስ ንቅናቄዎች? የመሳሰሉትን መሰረታዊ ነጥቦች ለማብራራትና መፍሎዎች ናቸው በለን ያስብነውን አቅርቦናል። አላማችን አገራችንን ከጥፋት አድነን የደሞክራሲያዊ ሥርዓት ለመመስረት በሚቋቋመው የሽግግር መንግስት ምክር ቤት ወይም ፓርላማ የሁሉም ተወካዮች በጥናት በተደገፈ ስነድ ላይ በመመካከርና በመከራከር አንድነቷ የተጠበቀ ደሞክራሲያዊ ፌደራል ሪፓብሊክ መንግሥት መመስረት ነው። የጥናቱም ይዘት ማለት ክልል ይሁን ክፍለ አገር እንዳሁኑ በቋንቋ ላይ ብቻ ሳይሆን ባህል፡ ታሪክ፡ የኢኮኖሚ ጠቀሜታ ያካተተ መዋቅር ቢሆን፡ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ በብዕሩት ሕዝብ ቢደረግ ከማያስፈልግ የእርስ በርስ ብጥብጥና ግጭቶች ሕዝባችንን ያድናል ብለን እናስባለን። ለምሳሌ አሁን ኦሮሚያ የተባለው ክልል አንድ ንፁህ ብሄረሰብ የሚገኝበት ሳይሆን ብዙ ብሄረሰቦች የተዋሀዱበትና ተሰባጥሮ የሚኖሩበት ነው። ከዚህ በተጨማሪ ኦሮሚያ ቢያንስ በሃያ ስድስት ብሄረሰቦች የሚዋሰን ነው። የተባለውም ነፃነት ቢገኝ በኦሮሚያ በውስጡ ባሉት የተለያዩ ብሄረሰቦችና በአጎራባች ብሄረሰቦች ጋር የመብትና የመሬት ይገባኛል ጥያቄዎች በማንሳት ወደ የማያባራ የእርስበርስ ብጥብጥ ማለት እንደዘመነ መሳፍንት አይነት ውስጥ ስለምንገባ ስላምና መረጋጋት ይጠፋል ብለን እንስጋለን። የሚያዋጣው ኢትዮጵያዊነታችውን ከተቀበሉ ኦሮሞች ጋር የትግል አጋርነትን በመፍጠር የሚበጀውን ማድረግ አለብን ብለን እናስባለን።

ለማጠቃለል ግራም ነፈስ ቀኝ ለሁሉም አመቺ ሁኔታ ማለት ነፃ ምርጫ፣ እኩልነት፣ ሰብአዊና የዲሞክራሲያዊ መብቶች ማግኘት የሚቻለው በጋራ ትብብር የብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ ትግል አካሄዶ ለድል በምንበቃበት ጊዜ ብቻ ነው። ይህ ቅዱስ ዓላማ ግቡን እንዳይመታ አወናባጅ ምሁራን በውዥምብራቸው ሁሉንም ነፃነቶች የግል፣ የቡድንና የወልን በአንድ ደረጃና ዓይነት አድርገው እያቀረቡ ናቸው። ሌላው ውዥንብር የሕዝባችን ዋናው ጠላት ማን እንደሆነና ለምንስ በሁለገብ መንገድ መታገል እንዳለበት ብዥታ ውስጥ እንዲገባና ይህኛው ያኛው ነፃነት ቀረ በማለት ያለአስፈላጊ ውዝግብና አለመተማመን እንዲፈጠር ለማድረግ የማይሞክሩትና የማይፈነቅሉት ድንጋይ እንደሌለ እያስተዋልን ነው። በዚህ ላይ የውጭ ህይሎች ጥቅማቸውን ለማስጠበቅ ከአንድ ጠንካራ አገር ጋር ከመደራደር ይልቅ ከትንንሽ ደካማ መንግሥታት/አገሮችን ስለሚመርጡ፣ በሚያደርጉት መተናኮልና በትግላች ላይ ደንቃራ መሆን ሲጨመርበት ትግላችን ምን ያህል የተውሳሰበና ከባድ መሆኑን ሀቀኛ የተቃዋሚ ፖለቲካ ድርጅቶች ችግራችንን በቅጡ በማጤን አቋማቸውንና የትግል ስልታቸውን በማያሻማ አኳኋን ለሕዝባችን የማሳውቅና የማስረዳት ግዴታና ሀላፊነት አለብን። “አለባብስው ቢያርሱ በአረም ይመለሱ” እንዳይሆን ሁሉን ፍርጥርጥ አድርጎ ለውይይት ማቅረቡ ከዳግመኛ ስህተት ያድናል ብለን እናስባለን።

ኢሕአፓ የሚከተለው ርዕዮተ ማህበረሰባዊ (ሶሻል) ዲሞክራሲ ነው። የአጭርና የረጅም ጊዜ እቅድና መርሃግብር አለው። የአጭር ጊዜው መርህ ግብሩ የወያኔ አምባገነን ሥርዓት በሁሉገብ የዲሞክራሲያዊ ነፃነት ትግል አስወግዶ ሁሉንም የተቃዋሚ ድርጅቶችና የህብረተሰብ ክፍሎች ያካተተ የጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት በማቋቋም የዲሞክራሲያዊ ሕገ መንግሥት መቅረጽና አዳዲስ የዲሞክራሲ ተቋማትን መፍጠርና ከአሉት ተቋማት ውስጥ ሊሻሻሉ የሚችሉትን ወደ ዲሞክራሲያዊነት መቀየርና የፈራረሱትን የኤኮኖሚ ተቋማት ደግሞ እንዲንስራሩ ማድረግ ነው። በአገሪቱ የሚገኙ የፖለቲካ ድርጅቶች ሳይሸማቀቁ በነጻ ፕሮግራማቸውን የሚያስተዋውቁበትና ለምርጫ የሚወዳደሩበት ሁኔታ ማዘጋጀት ነው። በዚህም በአጭሩ ጊዜው ፕሮግራሙ በኢትዮጵያ አንድነት ከሚያምኑ ሃቀኛ ተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅቶች ጋር የትግል አንድነትና ትብብር ለማድረግ ምንጊዜም ፈቃደኛ ነው። በሁለተኛው መርሃ ግብሩና አላማው በሚያምንበት ርዕዮተ ማለት የሶሻል ዲሞክራሲ ፕሮግራም በማቅረብ አራሱን ችሎ ከሌሎች ፓርቲዎች ጋር ለመወዳደር ነው። የፓርቲው ፕሮግራም በተግባር ሲተረጎም ማለት አላማችን በፖሊሲዎች ደረጃ የሚከተሉትን አንኳር ሀሳቦች የያዘ ነው።

የኢሕአፓ አካላት-አባላት ከመጀመሪያውም በፓርቲው ስር ተሰባስበው ትግል የጀመሩትና ለአለፉት ሠላሳ ስድስት ዓመታት ታላቅ መሥዋዕት እየከፈሉ በፅናት የቆዩበት ዓይነተኛ አብነት፣ ይህችን ታሪካዊ ሀገር፣ ለመገንባትና ለዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለማብቃት ነበር። አሁንም ይህ በአባላቱ በደምና አፅማቸው የተገነባውን ቃል

ኪዳን አክብሮ ኢትዮጵያን ከዘረኞች ጥፋት አድኖ ታላቁቱን ሀገር ከመገንባት በቀር ሌላ የግል የትግል አጀንዳ የላቸውም። የፓርቲው ሀገራዊ ፖሊሲዎቹም የተመሠረቱት በዚህ ብሔራዊ ረዕይና ቃልኪዳን ላይ ነው።

በእኛ በኩል በሕይወት እስካለን ድረስ ስር ነቀል ዲሞክራሲያዊ ሥርዓትን ለማምጣትና የአገራችንን ህልውና ለማስጠበቅ ቃላችንን ጠብቀን እንታገላለን። ለተረካቢው ትውልድም በቂ ግንዛቤ እንዲኖረው አሉታዊውና አወንታዊ ተመክሯችንን በማስተማር የትግል አርማችንን የማስተላለፍ ታሪካዊ ሃላፊነታችንን ለመወጣት የሚቻለንን ሁሉ እናደርጋለን። እያደረግንም ነው። ኢሕአፓም ተጠያቂነቱ ለኢትዮጵያ ሕዝብ መሆኑን ለማስረገጥ እንወዳለን። እናችንፋለን!!!

ዋቢዎች

- 1- ፈቃዱ በቀለ፡ የምንፈልጋቸው ነገሮች ነገር ግን ደግሞ ሂደታችቸው የጨለሙብን። ግልጽ መሆን ያለባቸው መሰረት-ሃሳቦች።
- 2- መስፍን አርአያ፡ የዲሞክራሲያዊ ለውጥ ትግል
- 3- ዲሞክራሲያ፡ የኢሕአፓ ዋና ዋና ሀገራዊ ፖሊሲዎች ቅፅ 33 ቁ.3 ታህሳስ 2000 ዓ.ም
- 4- ዲሞክራሲያ፡ ሁሉም ድርሻውን ካልተወጣ፡ የሀገር ነፃነት አይመጣ ቅጽ 34 ቁ.3 ሀዳር 2001 ዓ.ም
- 5- The Truth About EPRP
- 6- Messay Kebde, I announce the publication of my new book titled *Radicalizaiton and Cultural Dislocation in Ethiopia,1960-1974*. Published by the University of Rochester Press, the book starts from the premise of a deceived expectation, from the distressing realization of a promise that seems to have vanished altogether. Indeed, who can deny that a lot was going for Ethiopia? The country had an ancient and sophisticated civilization led by a landed ruling class that has greatly expanded its resources and foiled colonial incursions while showing a rising appetite for wealth. Yet what many observers had saluted as the Japan of Africa quickly went off the track of sustained modernization; worse yet, the country plunged in the turmoil of a radical revolution in the mid 70s that brought about economic regression and political instability. The setback resulted in massive periodical famines, civil wars, and ethnic conflicts whose apex was the secession of Eritrea.

7-Revolutions: <http://en.wikipedia.org/countries>.

- French Revolution
- Industrial Revolution
- American Revolution
- Russian Revolution
- Chinese Revolution
- Vietnam: The Origins of Revolution
- Ethiopian Revolution
- Nepal Revolution

8-Freedoms and Liberties

- Declaration of the Rights of Man and of the Citizen, 1789
- Declaration of the Rights of Women, 1791
- Universal Declaration of Human Rights
- The Difference between liberty and freedom, New York Times, March 24, 2003

The Concept of Liberty

Positive Liberty

Negative Liberty

The Concept of Political Freedom

The Concept of Economic Freedom

The Concept of Social Freedom

9-Mark Cooray, Political and Economic Freedom: Two Sides of the Same Coin

10- Solitary Purdah: The Choice for Political Freedom

11-Amartya Sen, Development as Freedom Oxford University Press 1999

የሲቪል ድርጅቶችን ነጻነት ማስከበር
የሁላችንም አላማ ሲ.ሆን ይገባል

ከፍተኛ ደሞክራሲ የዝግጅት ክፍል የቀረበ

ለደሞክራሲ መመስረትም ሆነ ግንባታ ወላኝ ከሆኑት እሴቶች መካከል በነጻ የመደራጀትና የመንቀሳቀስ መብት ያለገደብ መከበርና ተግባራዊ መሆን በዋናነት ከሚጠቀሱት ሲሆኑ በበኩላችንም አጥብቀን የምንታገልገላቸው ናቸው። በመርህ ደረጃ እንቀበላለን እየተባለ ተግባራዊነታቸውን አስመልክቶ ግን ወገቤን ያዘኝ የሚሉ የፖለቲካ ሃይሎች መኖራቸው ደግሞ ግልጽ ነው። ለዚህም ነው እንዳለፈው ጊዜ ሁሉ ዛሬም የትግል ጥሪ ማቅረብ አስፈላጊ ነው ተብሎ አጽንኦት በመስጠት የሚነገረው። ካለፉት ተመክሯችንም ሆነ ከቅርቡ ታሪካችን እንደምንገነዘበው ይህ የመብት መከበር ጥያቄ በተለይ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ከሚኖራቸው መካከል አንዱ ለሕዝባዊ ድርጅቶች ነው። ለዚህ ምክንያቱ ልዩ ሚስጢር ኖሮት ሳይሆን ሕዝባዊ ድርጅቶች በማንኛውም ጊዜና ወቅት በአስተዳደሩና በሕዝቡ መካከል በአገናኝነት የሚሰሩ ብቻ ሳይሆኑ ከሕዝቡ በቀጥታና በቅርበት የተለያዩ ተግባራት የሚያከናውኑ በመሆናቸውም ጭምር ነው። እነዚህ ድርጅቶች ከሕዝቡ የዕለት ተዕለት ሕይወት ጋር በዘረፈ ብዙ ግንኙነቶች የተሳሰሩ ናቸው። እንደ ሁኔታው ትክክል ወይም ደግሞ የተሻለ ብለው በሚያስቡት መንገድ ለአባሎቻቸውም ሆነ ለሕዝቡ ጥቅም አስተዋፅኦ የሚያበረክቱ በመሆናቸው ነው። የነሱ ተጠናክሮ መገኘት ለሕብረተሰቡ እድገት ከፍተኛ ምሶሶ ለመሆን መቻላቸው በርካታ ተመክሮዎች የሚያስተምሩት ጸጋዎቻቸው ናቸው። የሕዝቡን ፍላጎትና ጥቅም አጠናቅሮ ለማቅረብ የሚችሉ መሆናቸውም ሌላው የሚጠቀስ ነው። በመንግሥትና በሕዝቡ መካከል በድልድይነት ለማገለገል ከመቻላቸው በላይ በቅርበት የሚሰሩ በመሆናቸውም የሕዝቡን ፍላጎት፤ ጥቅምና ችግር፤ ብሶትና ደስታ ለመገንዘብ አመቺ ሁኔታ ላይ የሚገኙም ናቸው። ለዚህም ነው የሲቪል ድርጅቶች በተለያዩ በሰናይ፤ በኤኮኖሚ ዘርፎች፤ በእድገት መስኮች የተሰማሩ መስማራትም የሚፈልጉ ተግባራቸውን በነጻ እንዲያከናውኑ የሚገባውና ለሱም ተበክሮ የሚጠየቀው። በቅርቡ አንኳን በምስራቁ የሀገራችን አካባቢ በሰናይ ድርጊት የተሰማሩ ባዕዳን ድርጅቶች የመለስ አገዛዝ እያካሄዱባቸው ያለውን የሰብአዊ መብት ረገጣዎቹን ለነጻ ፕሬስ እንዳያጋልጡ የሚያደርግባቸው የትዕዛዝ ጫና ለመስጠት መገደዱና ይህን ትዕዛዝ የማያከብሩ ከሆነም ከሀገር የሚባረሩ መሆናቸውን መገለጹም በተዘዋዋሪ የነሱን አስፈላጊነት አገልግቶ የሚያሳይ እንጂ ሌላ አይደለም። ይህ እንግዲህ ከኋላቸው ከፍተኛ የገንዘብና የፖለቲካ ድጋፍ ያላቸውን የባዕዳን ሲቪል ድርጅቶች ላይ የተደረገ ሲሆን በሀገር በቀሎቹ የሲቪል ድርጅቶች ላይ የሚደርሰውን ለመገመት የሚያስችግር አይሆንም።

በሌላ በኩል ደግሞ ነጻነቱን ጠብቆና አስጠብቆ የግዴታውን ድርጅት ስለራሱ የፈለገውን ግምት ቢሰጥም ከተለጣፊነት አያመልጥም። ለሕዝቡም ሊያደርግ የሚችላቸው አስተዋጽኦ የመቆጣጠሪያ መሳሪያ ከመሆን አያልፏል። ይህ በደርግ ጊዜ ታይቷል። አሁንም በመለስ አገዛዝ ተግባራዊ እየሆነ ነው። ነጻነታቸውን ጠብቀው መንቀሳቀስ የሚፈልጉትን ሲቪል ድርጅቶች ሲቻለው በሃይል እያፈረሱ፤ ሳይቻለው ሲቀር ደግሞ መሪዎቻቸውንና ንቁ አባሎቻቸውን በማሰር፤ በማሰፈራራት፤ በመግደል፤ ለሰደት በመዳረግ አዳክሞ በሱ አምሳያ ሌላ ተቀጥሮ ከጎናቸው እየጠፈጠፈባቸው መሆኑ በግልጽ የሚታወቅ ነው። የአስተማሪዎች፤ የሰራተኞች፤ ኢሰመገ፤ ለሎችም በርካታ የሲቪል ድርጅቶች የዚህ መሰሪ ፖለቲካ ሰለባ ናቸው።

በሀገራችን ባለፉት አመታት በርካታ ሀገር በቀል የሆኑና በአለም አቀፍ የሲቪል ድርጅቶች ከፍተኛ ድጋፍ እየተንቀሳቀሱ መሆናቸው ይታወቃል። የነዚህን ድርጅቶች አንቅስቃሴ ሕጋዊነት በመስጠት ተግባራቸውን፤ ሊያበረክቱ የሚችሉትን አስተዋጽኦ በማግኘትም መልኩና መስኩ ለሀገሪቱና ለሕዝቡ በሚጠቅም ደረጃ ማቀናበር፤ ማበረታታትና መደገፍ ሲገባ በመለስ አገዛዝ ሥር በምትገኘው ኢትዮጵያ ግን ለዚህ ረገደ ሊሆን የሚችለው ሕግ ግን ሳይቋጠር በመወያየት ብቻ እየተጓተተ ይኸው አስር አመት ሊሆነው ጥቂት ወራት ብቻ ናቸው የቀሩት። አስካሁን ድረስ በአንጥልጥል ላይ ነው የሚገኘው። በደንባራ በቅሎ ቃጭል ተጨምሮ እንዲሉ የሲቪል ማህበራትን ወይም ደግሞ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን የሚያስተዳድር በነጻነትና በደሞክራሲ መርሆች የሚያዋቅርና እንዲንቀሳቀሱ የሚያስችላቸው ሕግ አለመኖሩ ብቻ ሳይሆን የሲቪል ድርጅቶች ወደፊት ሥራቸውን የሚያቃልላቸው ምንም አይነት ሁኔታ እንደማይታይም የሚመለከታቸው የሲቪል ድርጅቶች አባላትና ደጋፊዎቻቸው መግለጽ ከጀመሩ በርካታ ጊዜያቶች ማለፋቸው የሚታወቅ ነው። በ 2005 ዓ.ም. ምርጫ ወቅት የሲቪል ማህበሩን እንቅስቃሴና ሕልውና ለአደጋ ያጋለጡ ድንጋጌዎች፤ ሕጎችና ደንቦች የምናስታውሳቸው በከፍተኛ ቁጭትና ሀዘኔታ ነው። የነዚህ ሁሉ ችግሮቻቸው ምንጩ ደግሞ የመልካም አስተዳደር እጦት እንደነበረና በዚህ ከቀጠለም ወደፊትም የከፋ ችግር እንደሚከሰትባቸው ጥርጥር የለውም። ይህንን አስመልክቶ በፍኖተ ደሞክራሲ ባለፉት ጊዜያት በተለያዩ ወቅቶች እንደ አስፈላጊነታቸው የዘገባ ትችቶች መቅረባቸው የሚታወስ ነው።

ይህንን ግንዛቤያችንን አሁን አሁን በኢትዮጵያ እየተንቀሳቀሱ ያሉ የባዕዳን ሲቪል ድርጅቶች እየተጋሩት መሆናቸውን በቅርቡ እየደረሱን ያሉን ዜናዎች ያመለክታሉ። የሚያስከትለውን ውጤት ወደፊት የምናየው ቢሆንም ጅምሩ መልካም መሆኑን ግን ሳንጠቀስ አናልፍም። ይህ ብቻ አይደለም። የመለስ አገዛዝ በሱና በሚወክለው ድርጅት መካከል ልዩነት የሚያደርግ አለመሆኑ ብቻ ሳይሆን ከዚህ ፖሊሲው

የተነሳም በሱና በወጣቶች፤ በሴቶች ማህበራት፤ በፎረምዎች፤ በሙያ ማህበራት፤ የልማት ድርጅቶች መካከል ያለውን ሁናቴ አስመልክቶ ጥያቄ ለማንሳት የሚያስችል የፖለቲካ አዋጅ ሕዝባችን የሚተንፍሰበት አለመሆኑንም በተጨማሪ ቢገነዘቡለት ምን ያህል አስተዋጽኦ ባባረከቱ ነበር።

ለላም አንድ ነጥብ መጨመር ቢፈቀድልን በነዚህና በዙሪያቸው ስላለው ሁኔታ አስመልክቶ ትዝታውም፤ ጣጣውም፤ ችግሩም፤ ጭንቀቱም ሁለመናውም ገና ከሕሊናችን ያልጠፋው የግንቦት 2005 ዓ.ም. ምርጫ ማግስት የበርካታ ዜጎቻችን መታሰር፤ በብዙ መቶዎች የሚቆጠሩ መገደልና የቤተሰቦቻቸው ጭንቀት፤ ተቃዋሚ የፖለቲካና የሲቪል ድርጅቶች መሪ አልባ መደረግ በተለይም ደግሞ ለጊዜውም ቢሆን በሕዝባዊ የፖለቲካ ተሳትፎ ስሜት ውስጥ ያሳደረው ጠባሳ ቀድሞውንም ትምህርት ሊሆናቸው በተገባ ነበር ብንል ከስህተት የሚጥለን አይሆንም። ይህ ባለመሆኑ ከማሳዘን አልፎ ቢዘገንንንም ባለፈው ማላዘኑ ጠቀሜታ የለውምና የወደፊቱን አማትሮ ማየቱ በሱ ላይ ማተኮሩ አግባብነት ያለው ይሆናልና በዚህ ተመርኩዘን ለዛሬ የምንለውን ለአድማጫቻችን እነሆ እንላለን።

ከተለያዩ የዜና ተቋማት የቀረቡ ዘገባዎች እንደሚያመለክቱት በቅርቡ በክርስትና እርዳታና እድገት ማህበር ጋር ውይይት ለማድረግ በጀርመን ምክር ቤት አባል የሆኑትን ያቀፈ በጀርመን የወንጌላዊ የእድገት አገልግሎት ተወካዮች በአዲስ አበባ መገኘታቸው ታውቋል። የጉብኝታቸው አላማ በክርስትና ማህበራዊ ድርጅቶችና በመለስ አገዛዝ መካከል በተለያዩ የእድገትና የእርዳታ መስኮች ላይ ለመወያየትና በሱም በመመስረት ከጀርመን የወንጌላዊ የእድገት አገልግሎት ጋር ያላቸውን የቆዩ ትብብር ለማጠናከር እንደነበረ ይፋ ካደረጓቸው የዜና መገለጫዎች ተገንዝበናል። ነገር ግን እነዚህ የጀርመን የወንጌላዊ የእድገት አገልግሎት ተወካዮች ከመለስ አገዛዝ ተወካዮች፤ የአገዛዙ የእድገት እርዳታ ተቋም ባለሥልጣናት፤ የሃይማኖት ተቋማት ወኪሎች፤ ሲቪል ድርጅቶች ጋር ተገናኝተው ውይይት ባደረጉበት ወቅት ሁሉም የየባኩሉን በሀገሪቷ ስለሚገኘው ኤኮኖሚ፤ ስለ ሰብአዊ መብት ሁናቴ፤ ስለ ዲሞክራሲ ግንባታ የየግላቸውን ግምገማ ከማቅረብ በስተቀር ይህ ነው የሚባልና ትርጉም ያለው ውይይት ባለመደረጉ የውይይታቸው ጭማቂ በታዛቢዎቹ አገላለጽ “ያለ ዲሞክራሲ እድገት” የሚል ስያሜ ሊያሰጠው መቻሉ ታውቋል።

በአሁኑ ወቅት ያለው ተጨባጭ ሁኔታ በነሱ አገላለጽ መሰረት ለእርዳታ ለጋሽ ድርጅቶች ካለፈው በበለጠ ችግር ላይ እየጣላቸው መሆኑን ለመገንዘብ አዳጋች አይደለም። ለስጋታቸው ምክንያት የሆኑት ደግሞ፤ ሕዝባዊ ድርጅቶች በየአመቱ በአዲስ መልክ መመዝገብ የሚኖርባቸው መሆኑ፤ ተግባራቸውን ለማከናወን የፈለጉትን ያህል ጥረት ቢያደርጉ በአገዛዙ ባለፉት ጊዜያት በአይነ ቁራኛ ሲታዩ እንደነበረና አሁንም ይኸው ክትትል በቀጣይነት ላይ መኖሩ፤ ለአገዛዙ የሚስማማ

አጻፋዊ ተግባር በእጅ መንሻ መልክ ካላቀረቡ ስለ ሰብአዊ መብት ምንም አይነት እንቅስቃሴ ሊያደርጉ እንዳልተቻላቸው በዋናነት የተጠቀሱ ማጠያቂያዎች ናቸው። ይህን አስመልክቶ ደፈር ያሉት በግላጭ ባብዛኛው ግን ውስጥ ውስጡን ቅሬታቸውን ሲያቀርቡ እንደነበር የሚታወስ ነው።

የመለስ አገዛዝ ከ2005 ዓ.ም. ምርጫ በፊት በባዕዳኑ በኩል የተወሰነ የፖለቲካ ጠቀሜታ ያስገኛልኛል በሚል ሀገር በቀል ከሆኑና በባዕዳን ከሚደገፉ ሲቪል ድርጅቶች ጋር በተወሰነ ደረጃ በመተባበር አዲስ የሕግ ረቂቅ ማዘጋጀታቸው የሚታወቅ ነበር። ነገር ግን ምርጫውን ተከትሎ በተከሰተው ሁኔታና በርካታ የተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅቶች መሪዎቻቸውና አባሎቻቸው እንዲሁም በብዙ ሺ የሚቆጠሩ ወጣቶች ከታሰሩ በኋላ ነገሩ ተቀይሮ ድርጅቱም በቋፍ ላይ የነበረው አብረው የመሥራት ሁኔታ መቋረጥ ብቻ ሳይሆን ሲቪል ድርጅቶች ሊተዳደሩበት፤ የወደፊት ሂደታቸውንም ቢሆን መስመር የሚያሰዙበት የሕግ ረቂቁ ሂደት ላይ ተሳታፊነታቸው ወይም ደግሞ ሀሳባቸው ከግንዛቤ እንዲገባ የመደረጉ ጉዳይ ያከተመ መሆኑን ነው።

ይህ በንዲህ እንዳለ ከዘጠኝ አመት በኋላ በቅርቡ ከሶስት ሳምንት ጀምሮ በይፋ ሳይሆን ውስጥ ውስጡን እያቀባበሉት ያለው አዲስ የሕግ ረቂቅ የሲንጋፖሩን ፈለግ የተከተለ የሚመስል መሆኑ እየተነገረ ይገኛል። በዚህም መሰረት ሲቪል ድርጅቶች አገዛዙ ከበሬቱ በበለጠ ክትትል የሚያደርግባቸው መሆኑን የሚያመለክት ነው ሲሉ ታዛቢዎች ከወዲሁ ተችተውታል። ከአገዛዙ ባለሥልጣናት በኩል የሚናፈሰውን ዜና በአንክሮ ለሚያዳምጠው በቁራን ትምህርት ቤቶች ውስጥ አክራሪ እስላማዊያን ሊሰፋፋ ይችላሉ የሚል ጥርጣሬ እየገለጹ ይገኛሉ። ይህንንም በማጠየቂያነት በመውሰድ የመለስ አገዛዝ ሌሎቹን ሲቪል ድርጅቶችን አዳብሎ የበለጠ ቁጥጥር ለማድረግ አቅድ እንዳለው የሚያመለክት መሆኑን ለመገንዘብ አዳጋች አልሆነም። ከኩግ ጋር የተገኘ ሰሊጥ አብረህ ውቀጥ መሆኑን ማንም የሚስተው ያለ አይመስለንም። ይህንን አላማውን ስከታማ ለማድረግ ሲቪል ድርጅቶች ሊመዘገቡ የሚችሉበት አዲስ ተቋምና በሱም አማካኝነት ሊቆጣጠራቸው የሚችል አንድ ክፍል የሚያዋቅር መሆኑ ታውቋል። ይህ የሲቪል ድርጅቶች ችግር ብቻ ሳይሆን የሁሉም ሀገር ወዳድ የጋራ ችግር ነውና ሁሉም ኢትዮጵያዊ በቸልታ ሊመለከተው አይገባም። ባለው አቅጣጫ ሊታገለውና ሕዝብም ይህንን መሰሪ የመለስን ተንኮል በሚገባ ሊያጋልጠው ያስፈልጋል።

የመለስ አገዛዝ ከዚህ ከላይ ከተገለጸው ከመጠራጠር ጠባዩና ሁሉንም ከመቆጣጠር ፍላጎቱ ሊከተል የሚችለው አሉታዊ ውጤት ሲቪል ድርጅቶች በራስ አነሳሽነት ሊያደርጉ በሚችሉት ማናቸውንም ግላዊ እንቅስቃሴና የኤኮኖሚ ተሳትፎ ላይ ከባድ ተጽዕኖ እንደሚያሳርፍባቸው ግልጽ ነው። ይህም በበኩሉ ደግመን ደጋግመን

ሰንናገር የነበረውን አገዛዙ በሀገሪቱ የኤኮኖሚ አውታሮች ላይ ከያዘው ሙሉና ገደብ የለሽ ቁጥጥሩ በምንም አይነት ፈቀቅ ሊል እንደማይፈልግ የሚያመለክት መሆኑን ነው። ይህንን በውይይቱ ተካፋይ የነበሩት የወንጌላዊት የእርዳታ አገልግሎት ተቋም ተወካዮች ከውይይቱ ብቻ ሳይሆን በሀገሪቱ ተከስቶ ካለው ሁኔታ በቅርበት ለመመልከትና ለመገንዘብ መቻላቸውን የደረሱን ዜናዎች የሚጠቁሙ ናቸው። ከዚህ ድምዳሜ ሊደርሱ ካስቻላቸው ሁኔታ አንዱ የቴሌፎን መስመርን የሚመለከት መሆኑም ታውቋል። በአጠቃላይ በአፍሪካ በመንግሥት ባለቤትነት ይተዳደሩና አገልግሎት ይሰጡ የነበሩ የመደበኛ ቀጭን ሽቦ መስመርና የሞባይል ቴሌፎን መስሪያ ቤቶች ወደ ግል ገብረዎትነት ከተዛወሩ ወዲህ ከፍተኛ እድገት በሚያሳዩበት ወቅት በኢትዮጵያ ግን በአገዛዙ ሙሉ ቁጥጥር የሚተዳደሩ መሆናቸው የተነሳ ሙሉም ታክሎቦት እድገት ሊያሳዩ ቀርቶ እንዲያውም እየቆረቆዙ መሆናቸውን በመገንዘብ ነበር። አገዛዙ የቴሌፎን፤ የሞባይልና የድረገጽቶችን መስመር እየተቆጣጠረ ይገኛል። ሞገዶች ቁጥራቸው በጣም አነስተኛ ነው። ከሌላው የአፍሪካ ሀገራት ጋር ሲነጻጸር በኢትዮጵያ የሞባይል ቴሌፎን እዚህ ግባ የሚባል አይደለም። በገጠር ጨርሶ አለመኖሩ ብቻ ሳይሆን የመቀበያ አንጻር እንኳን በሚገባ የተዘረጋ አይደለም። ምንም እንኳን የሞባይል ቴሌፎን ተጠቃሚ ቁጥሩ አነስተኛ ቢሆንም ቀደም ተብሎ በተግባር ላይ ውሎ የነበረው መልዕክቶችን በጽሁፍ አማካኝነት ኤስ. ኤም. ኤስ. (SMS) በተሰኘው ዘዴ መጠቀም ከምርጫው በኋላ እንዲቋረጥ መደረጉ የሚታወስ ነው። ምክንያቱን ደግሞ በሚገባ የሚታወቅ ስለሆነ እዚህ መዘረዘሩ የሚያሻ አይሆንም። ለማንኛውም ይህም ቢሆን እንደገና ለአገልግሎት ክፍት የተደረገው ባለፈው አመት ለሚሌኒየሙ አከባባር ሲባል እንደሆነ ይታወቃል።

ይህንን ማንኛውም ሀገር ወዳድ ኢትዮጵያዊ በቸልታ ሊመለከተው አይገባም። ለነጻነት መከበር፤ ለዲሞክራሲ መገንባት፤ ለሰብአዊ መብቶች መከበር የሚታገል ሀገር ወዳድ ሁሉ ማንኛውም ዜጋ በሲቪል ድርጅቶች የመደራጀትና ተደራጅቶም በነጻ የመንቀሳቀስ መብቱ እንዲከበርለት መታገል፤ ለነሱም የትግል አንድነት ማሳየት ይጠበቅበታል። የሲቪል ድርጅቶችም በበኩላቸው በተሰማሩበት መስክ የሚበረክቱት አስተዋጽዖ እንዳለ ሆኖ የመለስ አገዛዝን በመጸረር ከሚታገሉ ተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅቶች ጋር የትግል አንድነት በመፍጠርና በመረዳዳት በአንድ ላይ ሊቆሙ ይገባቸዋል። ወቅቱ በተናጠል የሚኳተንበት ሳይሆን በጋራና የጋራን ትግል ወደፊት መግፋትና ማጠናከር ከምንጊዜውም በበለጠ የጠየቀበት ነውና ይህንን በሚገባ ተረድቶ መንቀሳቀሱ ለሁሉም የሚበጅ ነው።

29.02.2008

**በኢትዮጵያችን ዘለቁታዊና አስተማማኝ
ሕገ መንግሥት ከሸግግር መንግሥት ይወለዳል !!**

በተደጋጋሚ የኢሕአፓን ህልውና ጥያቄ ውስጥ በመክተትና በመፈታተን የፖለቲካ ካፒታላቸውን ማካበት፣ ማግነን በሚሹ ድርጅቶች ሆነ የግል ማንነታቸውን ከፍ ለማረጋገጥ በሚጥሩ ግለሰቦች ሲዘመቱበት ኖሯል። የሚገርመው ግን ማንኛቸውም የተመኙትን ምርት ማምረት አልቻሉም። በአንጻሩ ኢሕአፓ ሕልውናውን ጠብቆ በትግሉ ጸንቶ ለ36 ዓመት ሲቀጥል፤ አንዳንዶቹ እንዲያውም እንደድርጅት ህልውናቸውም የለም ግለሰቦቹም እንዲሁ። አለንም የሚሉ ካሉ ጥርዥ ብርዥ እያሉ ሕልውናቸውን ለማስታወቅ እየቆዩ ፀረ ኢሕአፓ ባንዲራቸውን እያወለበለቡ ብቅ ይሉና ያቅራራሉ። ታዲያ የሚሰማቸው ከማጣት፣ ላንቃቸውን እስኪያማቸው በመጨረሻ ለማሰማት ሲጥሩ እስከናካቲው ድምጻቸው ይጠፋል። የጉንፋን መድኃኒት የማይከፍተው ጉርሮ ሁኖ ይሰነብትና፤ እስኪሻላቸው የተወሰነ ዓመታት እንደገና ይተኛሉ። ቆይተው፣ ቆይተው የሥላሳ ከሰል ወይም ያድርባይነት ቡልኮ ሰውነታቸውን ያሞቀዋል፤ ጉርሮአቸውን ይከፍተዋል መሰል እንደገና ብቅ ይላሉ።

እንዲህ እያልን ሰንቱን ዓመት እንዳሳለፍን አፍቃሪው ሕዝባችን፣ አይዟችሁ የሚለን ወገናችንና እኛው ኢሕአፓዎች ነን የምናውቀው። የለየላቸው ጠላቶቻችንን (ያለፉትም ሆነ ያሉት) የኛን መቃብር እየቆፈሩ እንደዋሉና እንዳደሩ ባደባባይ የታየና የሚታይ ነው። ደግሞ ይህንን ማድረጋቸው አይገርምም። የወጣልን ኢትዮጵያዊ፣ ‘የደሞክራሲና ዕኩልነት ለሕዝባችን’ ጠበቃና ታጋይ እንደሆንን ስለሚያውቁ፤ ይህም የነሱን ጣር የሚያበዛና መቃብራቸውን የሚያቃርብ ስለሚሆን ጠላቶቻችን በኛ ላይ የሆኑትን ሊሆኑ የሚያረጉትን ሊያረጉ የሚጠበቅ ነው። በየትም ብናይ፣ አምባገነንነት በአንድ አገር ላይ ተንሰራፍቶ እንዲከርም፣ ዕድሜው እንዲረዝምም የአምባገነንነትን ሥር ለማድረቅ የሚሰሩትን፣ የሚታገሉትን ማጨድ ያለ ነው።

ኢሕአፓ ዘለቁታዊና ህዝባዊ መሰረት ያለው ደሞክራሲያዊ ለውጥ እንዲመጣ ይፈልጋል ለዚያም ታግሏል እየታገለም ነው። ይህች የምንመኛት ኢትዮጵያ ህዝባዊ መሰረትና ደሞክራሲያዊ መሆኗ በተግባር እንዲገለጽ ከወዲሁ የህዝቡ ተግባራዊ ተሳትፎና እንቅስቃሴ ያንን ማንጸባረቅ፣ ማሳየት አለበት ይላል ኢሕአፓ። ህዝብ በተደራጀም (በልዩ ልዩ የህዝብ ማህበራት - ሲቪክ ማህበራት) ሆነ ባልተደራጀ መልኩ የኔ የሚላትን ኢትዮጵያ በመቅረጽ በሚታይ መልኩ መሳተፍ እንዳለበት አጥብቆ ያምናል። ይህ ደግሞ ሌላ ማለት አይደለም፤ ህዝብ የሚተዳደርበትን ህገ-

መንግሥት በተጨማሪም ተሳትፎው ሊቀርጸው የግድ ነው ለማለት ነው። ኢሕአፓ የሚለውና የሚፈልገው ባጭሩ ይህንን ነው። አስቸጋሪ የሆነውና እየሆነም ያለው፤ የህዝቡንም ጣር የሚያበዛው አራሳቸውን ከህዝብ ወገን አድርገው እየሰበኩ በኢሕአፓ መጥፋትና ከፖለቲካው ጨዋታ ውጭ በማረጋገጥ ላይ ያላሰለሰ ዘመቻቸውን የሚያደርጉት ናቸው። ጠፍቷል፤ ቦታ የለውም ብለውም ሰብከዋል። በተደጋጋሚ ፍርጥ አድርገው የነገሯቸው (ኢሕአፓም የሆኑ ያልሆኑ) በርካታ ዜጎች ነበሩ፤ አሉም - ኢሕአፓ እንደሆነ ነበረ፤ አለ፤ ይኖራል ብለው። ነገር ግን ለብዙ ዓመታትም መልስ ያልተገኘለት፤ እንዴት ተደርጎ በምን ቋንቋም ለነዚህ ዓይነቶቹ ማስረዳት እንደሚቻል ነው።

የጥንት አባቶቻችን ኢትዮጵያዊነትን በየራሳቸው አመለካከት ብሎም በዘመናቸው እይታ ቀርጸው አሁን ያለንበት ደርሰናል። ማንኛውም በዓለም ዙሪያ ያለ አገር ደግሞ በየወቅቱ የሆነውን እየሆነ ልክ እንደኛው ዛሬ ያለበት የደረሰ ነው። ለኢትዮጵያ ቀናጂ ለሆኑት ዜጎች (ኢሕአፓና በመጠኑ ከዚያ ለቀደሙትና ከዚያ ወዲህም ላሉት መሰል ትውልዶች) ኢትዮጵያ ሲሉ፤ የተረከቡትን ሉዓላዊነት የያዘች፤ በውስጧ የሚኖረው እያንዳንዱ ዜጋ አገሪ ሊላት፤ በኩራት በደምክራሲያዊና በዕኩልነት ሊኖር የሚችልባትን ነው። ሙብቱ ከዚህ ዘር፤ ከዚያ ንጉሥ ቤተሰብ፤ ከዚያ መኳንንት፤ ወደሥልጣን ከወጣውና ከወረደው ባለመወለዱ፤ የማያንሰበትና የማይሸራረፍ መሆኑን የሚያይባት ኢትዮጵያን ነው። ይህ ደግሞ በተለያዩ የዓለማችን ክፍሎች፤ በልዩ ልዩ ዓለም አቀፋዊ ተቋሞች ተደግፎ ጭምር ያለ ትክክለኛው የህዝቦች ፍላጎት፤ ምኞትና ተስፋ። የተሳካላቸው ይህንን ፍላጎታቸውን እውን አርገው ይኖራሉ። እናም እነዚህ ያለማሰለስ ፀረ ኢሕአፓ ካርድን ይዘው የሚኖሩ ግለሰቦች ሆኑ ሰብሰቦች (ድርጅቶች)፤ የዚህን ዕውን መሆን የጠየቀውንና እየጠየቀም ያለውን ብሎም መስዋዕትነትን የከፈለውንና እየከፈለ ያለውን ኢሕአፓ በምን መስፈርት ነው እንዲጠፋና ከጨዋታው ውጭ ለማረጋገጥ የሚፈልጉት?

በጤነኛ ህሊና ለተመለከተው ኢሕአፓ ካልነኩት አይነካም። ካልነኩት ማለት ደግሞ ኢትዮጵያን ካልነኩበት ነው። ኢትዮጵያን ካልነኩበት ማለት ደግሞ ሕዝቧን ምድሯን ካልነኩበት ነው። ከዚህ ውጭ ምንም ሌላ የሚፈልገው ነገር የለውም። ህዝቧን በሃይማኖት፤ በዘር፤ በትውልድ ሃረጉ ላይ ተመስርተው ሊከፋፍሉት ሲሞክሩ የማይቀበለው ነው። ሲበድሉት፤ ሲጨቁኑት፤ ሲያፍኑት እንዲያውም አልፈው ተርፈው የሰየምንልህ መንግስት የማይነካ፤ የማይተች፤ ሌላ እንከን የማይወጣለት በመሆኑ አርፈህ ተቀመጥ እያሉ የሚያስሩት፤ የሚያሳድዱት፤ የሚገሉት በመሆናቸው ተቃውመናቸዋል፤ እንቃወማቸዋለን። አንዳንዶች ድግሞ፤ ለነገዋ ኢትዮጵያ እኛ እምንመኘው የዚህ ዓይነት መንግሥት ነውና ይህንን ካልተቀበልክ፤ በዚህ ጉዟችን ላይ ሌላ ካቀነቀንክ ከጨዋታ ውጭ ማድረግ አለብን ብለው የጥላቻ መርዛቸውን ለረጨብን ተቃውመናል፤ እንቃወማለን። በተረፈ ግን የፖለቲካ አመለካከታቸው

ከኢሕአፓ ጋር የተለየ በመሆኑ ብቻ ጥላቻም ጠላትነትም የለንም። የዲሞክራሲ፣ የመድበለ ፓርቲ ህ፣ ህ፣ ደግሞ ይኸው መሆኑን፣ በሃገራችን በቆየንበት የ36 ዓመት የፖለቲካ ሂደት ውስጥ ከማንም በፊት ቀድመን በፕሮግራሞችን አስቀምጠናል።

በዚህ በኩል ደጋግመንም ለማንሳት እንደሞከርነው፣ በኢትዮጵያ ውስጥ ሁሉም አመለካከት የሚስተናገድበትን ዲሞክራሲያዊ ሁኔታን ለመፍጠር መሰረታዊ ስምምነት ላይ መድረሱ አስፈላጊ ነው። ይህ እራሱም በጣም ውስብስብ ሳይሆን፣ በግልጽ ቋንቋ የተቀመጠ አማራጭ ነው። ገና በልጅነቱ ኢሕአፓ ጊዜያዊ የሽግግር መንግስትን ሲያቀርብ ሌላ ለማለት አይደለም። ማንኛውም ሕዝብ ዲሞክራሲውና ዕኩልነቱ (ሁሉም ዓይነት መብቱ) ተጠብቆ መኖር ይፈልጋል። በኢትዮጵያችን፣ ሕዝባችን የመብቱ ባለቤት የሆነበት ዘመን አልነበረም። በሥልጣን ፊጥ ያሉት ሁሉ ተሰይመውበት እንጂ ሰይሟቸው አያውቅም። በመሆኑም የቆነኑለት መብት እንጂ የራሱ የሆነ፣ እነሱን ጭምር አልፈልግም ውረዱ የሚልበት መብት አልነበረውም።

እስከዛሬ ኢትዮጵያውያን የነበረንን መብትና ነጻነት አስመልክቶ፣ በወያኔ ደብዛው እንዲጠፋ የተደረገው ፀጋዬ ገ/መድህን (ደብተራው) በ1982 ዓ.ም የቋጠረው የግጥም ስንኝ፡

*የመረጡልነን ደግመን ከመረጥነ
የሰየሙልነን ደግመን ከሰየምነ
ያሰቡልንም እሺ በጎ ካልነ
ነጻነት ታጣ እንጂ መብትጣ ሞልቶነ።*

በማለት በቀላሉ የገለጸው መሆኑን እንረዳለን።

ማንኛውም ያገሪቱ ዜጋ የፈለገውን የሚመርጥበት ከፈለገም የሚመረጥበት መብት ይኖረው ዘንድ አገሪቷ የምትተዳደርበት ሕገ-መንግሥት፣ ህዝቡ እራሱ አሻራውን ያሳረፈበት፣ ይሁንታን የሰጠውና የኔ የሚለው ሊሆን ይገባል። ይህንን መሰል ሕገ-መንግሥት ለመቅረጽ የሚችለው ታዲያ - የህዝቡ ማህበራዊ፣ ኤኮኖሚያዊ፣ ፖለቲካዊ አመለካከትን ያካተተም ይሆን ዘንድ - ህዝቡ እራሱ ሊሞግትበት፣ አንዱን አንስቶ አንዱን ጥሎ የአብዛኛውን ይሁንታ ባገኘበት ተስማምቶ ያለፈ ሰነድ ሊያረገው የሚችልበት ሁኔታ ሲኖረው ነው። የዚህ ዓይነቱ ሁኔታ በኢትዮጵያችን ነበር ወይ ለሚለው አልነበረም ነው መልሱ።

ቀደም ያለውን ትተን ባለፉት በኢሕአፓ ዕድሜ እንኳን ባየነው የሰየሙልነን ነው ደግመን ስንሰይም የቆየነው። የንጉሱ ዘመን መቸም የሰየመ እግዚአብሔርና 'ንጉሥ አይከሰስ ሰማይ አይታረስ' ጉዳይ ስለነበረ ብዙም ማለት አይቻልም። የወታደራዊው ደርግ ማንን እንደምንመርጥ ሰይሞ ነው የሚሰጠን፣ ከዚያ ውስጥ ነው መምረጥ፣

መሰየም የምንችለው፤ ያውም በግድ። የዛሬው ወያኔ ደግሞ ያንኑ የደርግን ኢዲዎክራሲያዊ አሰራር በዲሞክራሲያዊ ካባ ደርቦ ሲያጭበረብር ነው ያየነው። 'እርሟን ብታፈላ...' እንዲሉ - ለያውም በውጭ መንግሥታት ግፊት በመጠኑ አካሄዱን ሊያስቀይሩት ሞክረው - የ1997-ኩን ምርጫ ውጤት ያየነውና ያስከተለውን ጥፋት ሕዝባችንም ዓለምም መዝግቦት ያለ ሐቅ ነው። ስለዚህ ነው ለወደፊቱም እኔ ብመጣልህ የተሻለ ሕገ-መንግሥት እስራልሃለሁ እያሉ ያልሆነ ተስፋ ማመላከቱና ያልሆነ ጎዳና መከተሉ፤ አልፎም ማሳየቱ ትክክል አይደለም የምንለው።

በተደጋጋሚ የሽግግር መንግስትን ጥያቄ አንስተን ስንናገር፤ ዋናው የዚህ ጥያቄ እውን መሆን ቁም ነገሩ ምን እንደሆነ ግንዛቤ እንዲያገኝ ከሚል ነው። ይህ ባንጻሩ ህዝባችንን ላንደና ለመጨረሻ ጊዜ ከአምባገነኖች መሰየም ሸክርክሪት እንዲወጣ ብሎም ወደልማትና አገር ግንባታ በማተኮር፤ ድህነትን ባጠቃላይ ረሃብን በተለይ ከሃገራችን ለመንቀል እንዲያስችለው ነው። ከሚሰየሙበት ወደሚሰይምበት፤ ባለሥልጣናትን ለምኖ ሳይሆን በመብቱን ተጠቅሞ ግልጋሎትን የሚያገኝበት፤ ይህን ካላደረጉ በሲቪክ ማህበራቱ እየወጠረ ሊጠይቃቸው፤ ጊዜውን ጠብቆም በምርጫ እያደባዩ የሚቀይርበት ሥርዓትን ለመመሥረት ነው። እንዲህ አርጌልሃለሁ አርፈህ ተቀመጥ እንዲሉት ሳይሆን በሚኖረው የመምረጥ መብቱ ተገቢውን ግልጋሎት ካልሰጡ ተጠያቂ ሊያረጋቸውና ሊያባርራቸው የሚችልበት እንዲሆንም ጭምር ነው። በተመክሮአችን ይህ ህዝባዊ መስሎ (ፖፕሊስት ሆኖ) ወይም በብረት ኃይል የፈረጠመ ጉልበት አግኝቶ በሚመጣ አንድ ድርጅት፤ ፓርቲ፤ ...ወዘተ የሚገኝ ሊሆን አይችልም። በዚህ ዓይነት የሚመጡ ጉልበተኞችን፤ አጭበርባሪ አስመሳዮችን ህዝቡ መግታት የሚችለው በመሰረቱ እሱ እራሱ በነፃ (በልዩ ልዩ ህዝባዊ ድርጅቶችና የህብረተ ሰብ ክፍሎች ውክልና) ተሳትፎ በሚቀርጸው ሕገ-መንግስት ብቻ ነው።

ህዝቡ ነፃ ሁኖ ሕገ-መንግሥቱን መቅረጽ እንዲችል የወታደሩ፤ የፖሊሱና የፀጥታው ተግባር እንደእስከዛሬው ከሚያፍንበት አሰራር ወጥቶ፤ ተላቆ የሀገርንና የህዝብን ደህንነት የሚጠብቅ መሆን ይኖርበታል። ሁኔታው እንዲያ ሲመቻችለት ሕዝብ የመሰለውን አስተያየት በነፃ በመሰጠት፤ ተወያይቶበት፤ አዳብሮና አጎልብቶ የሚቀርፀው ሕገ-መንግሥት ይወለዳል ማለት ነው።

ባለፉት 40 ዓመታት ብቻ እንኳን ህብረተሰባችን ባንዱ ሆነ በሌላው ምክንያት ደም ተቃብቷል። መሬቱን ገፋኸኝ፤ አሀያዬን፤ በጌን ስረቅክብኝ ወይም ባለቤቱን ደፈርክ፤ ወዘተ በመሳሰሉት ማህበራዊም ሆነ ተመሳሳይ ምክንያቶች የተፈጠረውን ደም መቃባትና ቁም መጋባት ሳይሆን ከፖለቲካዊው ሥርዓት በመነጨት ማለታችን ነው። ይህንን የቆየና የተከማቸ፤ እየተከማቸም ያለ ቁርኝና ብሶት ለማለዘብና እንደህዝብ በአንድ ላይ ከፍ ወዳለ - የህዝብ መብት ወደሚከበርበትና ሁሉም ዜጋ በሰውነቱ እኩል ወደሚታይበት - ደረጃ ለማምጣት፤ ወታደር፤ ፖሊስና ጸጥታ የማይገባበት፤

አንዱ ዘመነኛ ባለሥልጣን የሚፈልገውን የማያረጋገጥ ሁኔታን ማመቻቸትን ይጠይቃል። በሌላ በኩል አገሪቷም በተተራመሰ ማንም የማይገዛት ሁኔታ ውስጥ አንዳትወድቅ፤ አስቀድሞ የሽግግር መንግሥቱን ለመቅረጽ የሚሰማውት የፖለቲካ፣ የሲቪክ፣ የኃይማኖት አካላት፣ የሃገር ሽማግሌዎችና ታዋቂ ግለሰቦች ጭምር በመነጋገር ምን መሆን እንዳለበት ሊቀርጹት ይጠበቃል። ወታደሩና ፖሊሱ የሃገርን ዳር ድንበርና የህዝብን ደህንነት በማስጠበቁ ላይ ብቻ እንጂ የማንም የፖለቲካ ኃይል ታዛዥ እንደሆኑ በውል መቀመጥም ይኖርበታል።

አንደገና ለማስቀመጥ፤ ሀገራችን ዲሞክራሲያዊ፣ የህዝብ የበላይነትና ለህዝብ ተጠያቂነት ያለበት ሥርዓት አግኝታ አታውቅም። ነኝ ብለው በሚያወሩት ሳይሆን ህዝቡ ባለውበት ሁኖ መርጦ ያመጣቸው ባለመሆናቸው - አይደሉም! ሕገ-መንግሥትም ቀርጾ አልሰጣቸውም። ያም በመሆኑ ተጠያቂነትን አያውቁም። ለራሳቸው መቆየት ሲሉም ሆነ ከውጭ ለሚደረግላቸው የበጀት መደገሚያና የግል ኪስ ማደገሻ ማመሳከሪያ እንዲሆን አንዳንድ ነገር ያደረጉ እንደሆኑ ይህንን ስርቸልሃለሁ፣ ያንን አምጥቸልሃለሁ አርፈህ ተቀመጥ ይሉታል። “በፊት የነበረው ምን እንደረገሀ ታውቃለህ፤ አሁን ያ የለም፤ ምን ትፈልጋለህ?” እያሉም ይመጻደቁበታል። ወዳጆቻቸው ጭምር “አድገት ባንድ ቀን አይገኝም፣ ዲሞክራሲም እንዲህ ቶሎ የሚገነባ አይደለምና ትዕግስት አርግ” በማለት አፋን ሊሸብቡትና ምንም ተቃውሞ እንዳያነሳ ይረባረቡበታል። እኛ ደግሞ፣ አራዳዎች እንደሚሉት “ሂድና ሌላውን ብላ አታታለን፤” አምቢኝ! እራሱን ለሰየመ መንግሥት አንላለን።

ባጭሩ፣ በኢትዮጵያ ሁኔታ የሽግግር መንግስትን መጠየቅ፤ የተወሳሰበውን የሀገራችን ችግር አንዱን ባገለለ ሌላውን ባካተተ የተለመደ አካሄድ ሳይሆን ሁሉንም (ሕዝብን) ባካተተ መንፈስ መፍታት እንዲቻል ነው። ማንኛውም ህዝባዊና ዲሞክራሲያዊ ነኝ፣ የኔን ብሔር ብሄረሰብ የምወክል እኔነኝ ስላለ፣ ነው ማለት አይደለም። ላለፉት አመታት በተግባር ውሎ የሚገኘው የመለስ አገዛዝ “ሕገ መንግሥት” በመልካምነት ሊጠቀሱ የሚችሉ ነጥቦች የያዘ ቢሆንም የተጻፈበትን ወረቀት ያህል እንኳ ዋጋ የሌለው ከመሆን አልዘለለም። ከላይ በግደታ በሕዝብ ላይ የተጨነኩ ሁሉንም የፖለቲካ ኃይሎች ነጻና ገለልተኛ አስተሳሰብ ሊያበረክቱ የሚችሉ የሕብረተሰብ ክፍሎችን ያላሳተፈ፤ ብሔራዊነትን ያልተላበሰና ብሔራዊ መግባባትን ሊፈጥር ያልቻለ፤ የኢትዮጵያ ዜጎችን ልዩ ልዩ አምነቶች፣ ጥቅሞች፣ ፍላጎቶችና አመለካከቶች ለማቻቻል አቅም የሌለው ከጊዜ ወደ ጊዜ ከአመት ወደ አመት በተሸጋገረ ቁጥር ችግሮችን እየቀፈቀፈ ይኸው አስካሁን ድረስ በብዙሃን ኢትዮጵያውያን ዘንድ ተቀባይነት ያጣ ሰነድ ነው። ይህንን ሰነድ የአገሪቱ ሕግ ነው ብሎ መቀበል ሳይሆን ከነሥርዓቱ ሊያሰወግዱት የሚገባ ነው።

የተነሳንበትና ከላይ የገለጽነው ሁኔታ ተመቻችቶ፣ ይህንን ነኝ ያንን ነኝ የሚለው

ሁሉ ሃሳቡን አካቶ ብሎም አብዛኛው የሃገሪቱ ሕዝብ ይሁንታን በሰጠው ሕገ-መንግሥት ውስጥ በሚደረግ የህዝቡ የራሱ ምርጫ ብቻ ነው ማንነቱ የሚረጋገጠው። ማንም ያ ሁኔታ በኢትዮጵያ ውስጥ አሁን አለ የሚል የለም (ቀደም ሲልም አዳልነበረው ሁሉ!)። ፖሊሱ፣ ወታደሩና፣ ጸጥታው ብሎም ሁሉም መዋቅር እራሱን በጉልበት በሰየመ አንድ ፓርቲ ቁጥጥር ሥር በሆነበት ሁኔታ ይህ እንደሚሆን በግልጽ የተረጋገጠበት ነው። ይህም ማለት እንዲህ ላለው አስመሳይ ጨዋታ ወያኔ እንኳን ሁለተኛ እንደሚሆን ግልጽ ነው። እናም እውነተኛው የማያጠራጥር የህዝብ ነፃ ምርጫ የሚካሄድበት ሁኔታ በሌለበት ለ2010 የሚቋምጡ መኖራቸው ዓላማቸው ምን እንደሆነ ግልጽ ነው ማለት ነው። የምታረጉት ልክ አይደለም፤ ለሐቀኛ ህዝባዊ ለውጥ እንቅፋት ይሆናል፤ ላጭበርባሪው ዘረኛ ወያኔም የምስክርነት ማህተም መስጠት ነው ከማለት በላይ ፓርላማ ገብታችሁ ዳጎስ ያለ ደሞዝ እየተከፈላችሁ ኑሯችሁን አትግፉ፣ ልጆቻችሁን አታሳድጉ ለማለት አይደለም። ምርጫው የግላችሁ ነው። ተቃዋሚ ነን በሚል ግን ህዝብን ማጭበርበሩ ይቁም፤ ማንም ያወቀው ፀሐይ የሞቀው ጉዳይ ነውና! ህዝብ ቀርጾ በሰጣችሁ ሕገ-መንግሥት እንደማትተዳደሩ፣ ፖሊሱም፣ ወታደሩም፣ ጸጥታውም ብሎም ሕግ አውጪው፣ ሕግ አስፈጻሚውና የፍትህ አካላቱ የማን እንደሆኑ በደንብ ታውቃላችሁ። እናም እባካችሁ ህዝብን አይንህን ጨፍን እናምኝህ ዓይነት “ተቃዋሚ ያለበት ደሞክራሲያዊ ፓርላማ” ማስመሰላችሁን አቁሙ እንላለን። ለዚህም ህዝብ ወደፊት ይጠይቃችኋልና ከግላችሁ በላይ ለህገርና ለህዝብ የሚለውንም ቦታ ስጥታችሁ፣ ለዕውነት ህሊናችሁን አስገዝታችሁ ተገኙ። ዕውነታው በሽግግር ሂደት በሚፈጠር የጋራ መድረክና ሁኔታ በሚቀረጽ ሕገ-መንግሥት ብቻ ሊገኝ እንደሚችል ህሊናችሁን ሞግቱና ከዕውነት ጋር ቁሙ!

“ድርጅት የትግል መሳሪያ ነው። ድርጅት ሕዝብን አይተካም። አንድ ድርጅት የሕዝብን ድጋፍ ስላገኘ የደገፈውን ሕዝብ ናቅ አድርጎ ከኔ በላይ ላሳር ካለ፤ ለብቻዬ በብቻዬ ሁሉን አድራጊና ፈጻሚ ነኝ ብሎ ከተኩራራ በራሱ ላይ ጥፋትን ይጋብዛል።..... ሕዝብ ምንጊዜም ቢሆን የነገውን፣ መጪ ዕድሉን ለድርጅቶች መስጠት የለበትም። ዛሬ በሀገራችን ሕዝብ ትግሉን መርቷል። በደምጹ ደግፎ ድርጅቶችን ኃይል ሰጥቷል። ሆኖም የጠበቀውን ፅናትና ብሰለት በምላሽ አገኘ ማለት አይቻልም። የድል ዋስትና የሕዝብ ፅናትና ትግል ብቻ ነው!!” መልዕክተ ኢሕአፓ ጥቅምት 13 ቀን 1998 ዓ.ም.

ተደራጅቶ መታገል ለድል ዋስትና ነው።

መደራጀት በማንኛውም ህብረተሰብ ውስጥ የጋራ ጥቅምን፣ ነፃነትና መብትን ለማስጠበቅ አስፈላጊ ነው። ያልተደራጀ፣ ያልተባበረና ያልተቀናጀ ህብረተሰብ ተደማጭነትና ጉልበት አይኖረውም። ለመታገልም ቢሞክር ለጥቃት የተጋለጠ ይሆናል። ስለዚህ ተደራጅቶ መታገልና ማታገል ለስር ነቀል ለውጥ ለማምጣት ወሳኝነት እንዳለው የሕዝባችን የትግል ተመክሮ ያሳያል።

ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት በተገነቡባቸው አገሮች የፖለቲካ ድርጅቶች በሰላማዊ መንገድ በፕሮግራማቸው መሰረት ለሕዝባዊ ምርጫ በነፃ በመወዳደር የመንግሥት ስልጣን በመያዝ መርህ ግብራቸውን በሥራ ይተረጉማሉ። መንግሥታዊ ያልሆኑ የተለያዩ ሕዝባዊና የሞያ ማህበራት እንደ የመምህራን፣ የሴቶች፣ የተማሪዎች፣ የሥራተኞችና የአርሶ አደር የመሳሰሉ ደግሞ በሕገ መንግሥቱ በተደነገገው ዴሞክራሲያዊና ሰብዓዊ መብቶቻቸውን በመጠቀም በነጻ ተደራጅተው ጥቅማቸውንና መብታቸውን ያስከብራሉ።

የመለስ አገዛዝ ዴሞክራሲያዊና ሰብአዊ መብቶችን በሕገ መንግሥቱ አስፍሬ እያስከበርኩ ነኝ እያለ ቢመጸደቅም ዘረኛ የአምባገነን ሥርዓት ያሰራጩ በመሆኑ በግልጽ እንደሚታየው የመስብሰብ፣ በነፃ የመደራጀትና በሰላማዊ መንገድ የመታገል እድሉ ጠባብና በሩ የተቸነከረ ነው። በስብሰባ አሰባሳቢ የመታሰር፣ የመገደል፣ ደብዛ የመጥፋትና የመስደድ የሕዝባችን አጣ ፈንታ የሆነባት አገር ናትና በሁለገብ መንገድ ተደራጅቶና ተቀናጅቶ ከመታገል በቀር ሌላ አማራጭ የለም። ወያኔ አጥፍቶ ለመጥፋት የወሰነ የወንበዴ ድርጅት ለመሆኑ ደግሞ የ17 አመት ድርጊቶቹ ከበቂ በላይ የሚመለከቱት ናቸው። የራሱን የፖለቲካ ፕሮግራም የአገሪቱ ሕገመንግሥት አድርጎና እራሱ ጠፍጥፎ በፈጠራቸው የብሄረሰብ ተለጣፊ ድርጅቶችን እንደተቃዋሚ አድርጎ በማቅረብ “ ዶሮን ሲያታልሷት በመጨኛ ጣሷት” እንዲሉ የመድበለ ፓርቲ ሥርዓት አራማጅ ነኝ በማለት እራሱን እያታለለ ነው።

በኢኮኖሚው መስክም ቢሆን የሀገሪቱን ዋና ዋና አውታሮችን በአገዛዙ ከፍተኛ ባለሥልጣናትና ደጋፊዎቻቸው ጨምሮ በማሲያዝ ማንነቱንና ጠባዩን ካለማወቅና በየዋህነት ለመቀናቀን ደፋ ቀና ያሉትን ተንኮል በተሞላበት ከጨዋታው በማግለል “የነጻ ገበያ መርህ” እከተላለሁ እያለ ሕዝቡን ግን ይበልጥ ከድህነት አረንቋ ውስጥ አስገብቶታል። “ፈጣን እድገት” አስመዘገብን፤ በተከታታይ 12% ውጤት አመጣን እያለ እግዚአብሔር መሀረን የሚያሰኝ አይን ያወጣ ቅጥፈትና ነጭ ውሽት በተደጋጋሚ እየለፈፈ ይገኛል። ሀቁ ግን በተቃራኒው እሚላስ እሚቀመስ በጠፋበት አገር፣ መብራት ብቻ ሳይሆን ምግብ በቀን አንድ ጊዜ በፈረቃ እሚበላበት ወቅት ነው። የሥራ አጥነቱ፣ ድህነቱ የዋጋ ንረቱ በውጭ ምንዛሪ እጥረት የተከሰቱት ችግሮች፤

የነዳጅ ዋጋ መናር፤ ድርቅ ተባብሶ ረሃብ በበርካታ አካባቢዎች የኑሮ ተጓዳኝ መሆን፤ ቅጥ ያጣ መስና መበራከት ይህ ሁሉ ሕዝቡን መቆሚያና መቀመጫ አስጥቶታል። ከመቃብር በታች የሚገኙ የተረሱና ሊረሱም የሚገባቸውን ችግሮች በመፈልፈል ጎሳና የሃይማኖትን ልዩነት እየመዘዙ በወያኔ ካድሬዎች የተደረጉና እየተደረጉ ባሉት ትንኮሳዎች በሚከሰቱት የርስ በርስ ግጭቶች የሕዝባችን ደም በከንቱ እየፈሰሰና ከቀዬውም እየተፈናቀለ የሚገኝበት ሁኔታ ነግሷል። እነዚህና ሌሎችም አሳዛኝና አስከፊ ችግሮች ተደማምረው የአገራችን ህልውና ከመቼውም ጊዜ በላይ አሳሳቢ ሁኔታ እንድትወድቅ አስተዋጽዖ እያበረከተ ይገኛል።

በዚህም የተነሳ በመለስ አገዛዝ ላይ ያለው ተቃውሞ እየጨመረና ከጊዜ ወደጊዜ መላውን የሕብረተሰብ ክፍል እያጠቃለለ ይገኛል። ይህንን የተረዳው የአገዛዙ መሪ መለስ ዜናዊ ሁኔታው ከቁጥጥሩ ውጭ ሆኖ ከሥልጣኑ እንዲወገድ በመሰጋት ላይ የሚገኘው በ2002 ዓ.ም. እንዲደረግ ያሰበው ምርጫ በሱ ፍላጎትና በቀየሰው ሂደት እንዲጓዝ ለማድረግ ዝግጅቱን እያጠናከረ ይገኛል። በቅርቡ በተከታታይ የወጣት፤ የመምህራንና የሴቶች ስብሰባ ተዘጋጅቶለት አብዮታዊ ዲሞክራሲ ምን ማለት እንደሆነ፣ እንዲሁም በኢኮኖሚ ልማትና እድገት ውስጥ ስለመሳተፍ ያደረጋቸው አስልቺ ዲስኩሮች የዚህ አካል ናቸው። በርግጥም ስብሰባዎችን በቅርበት ለተከታተለ ታግዬ ደምሰሻለሁ እያለ የሚያቅራራበትን የሚለውን የወታደር እምባገነን ሥርአት ግልባጭ መሆኑ በግልጽ የታየበት ብቻ ሳይሆን በነጻ መደራጀት ምን ያህል አስፈላጊና ለወደፊት ትግሉም ምን ያህል ወሳኝነት እንዳለው በሚገባ ለመገንዘብ የሚችግረው አይሆንም። በመሆኑም ከያንዳንዱ ስብሰባዎች ጉልህ የሆኑትን ነጥቦች አውጥተን ብንመለከት”

የወጣት ስብሰባ ተካፋዮች፡

ሀ. በጥንቃቄ ከየክልል ተመርጠው የተላኩ ካድሬዎች መሆናቸው፡

ለ. እነኝህ ምርጫ ለመለስ ዜናዊ ያቀረቧቸው ጥያቄዎች በቅድሚያ የተስጣቸውና በተቻለ መጠንም እንደ ተቃዋሚ መስለው ለመታየት በተወሰነ ደረጃ እንደተፈቀደላቸው የአቀራረቡ ሁኔታ በግልጽ እንደሚያሳይ፡

ሐ. ለወጣቱ ወያኔ የሚያራምደውን የአብዮታዊ ዲሞክራሲ መርህ መቀበልና በካድሬነት መስማራቱ የከፍተኛ ትምህርት እድል ለማግኘትና የስራ ዕድልና ሹመት ለማግኘት ቀላል መንገድ ቀደም ብሎም ሆነ በስብሰባው ወቅት የተደረጉት ሁኔታዎች ማንጸባረቃቸው፡

መ. በሚመጣው አመት የወጣቶች ፌደሬሽን እንደሚመሰረት ድጋፋቸውን እንዲስጡ ረገረጉን ለማመቻቸት የታሰበ መሆኑን ለመረዳት አያዳግትም።

በተመሳሳይ ሁኔታ የተካሄደውንም የመምህራን ስብሰባ ተካፋዮችን ስናጤን ደግሞ

1ኛ. እንደወጣቶቹ ስብሰባ ሁሉ ይህም በጥንቃቄ የወያኔ ደጋፊነታቸውንና በካድሬነት የተመለመሉ ወጣቶችን በት/ቤት፣ መምህራንን ደግሞ በሥራ ገብታቸው የሚቆጣጠሩ፤

2ኛ. እንደት አብዮታዊ ዲሞክራሲን ለተማሪዎቻቸው እንደሚያስተምሩ መመሪያ ለመቀበል የተሰባሰቡ፤

3ኛ. ወያኔን የማይደግፉ መምህራንን ለመመንጠርና ከስራ ለማባረር ዝግጅት ለማድረግ እንጂ ከዚህ ውጭ የመምህራኑን ፍላጎትና አንድን ትውልድ እየገደለና ኢትዮጵያዊነትን እያዳከመ ያለውን የትምህርት ሥርአቱን ከሰረመሰረቱ የሚለወጥበትን ዘዴ ለመቀየስ እንዳልሆነ በግልጽ ይረዳዋል።

የመጨረሻውንና በተለይም ደግሞ አለም አቀፍ የሴቶች ቀን በሚከበርበት ወቅት የተዘጋጀውን የሴቶች ስብሰባ ተካፋዮች ስንመለከት ደግሞ፡

ሀ. የሴቶች ጥያቄ የዲሞክራሲያዊ ትግል አካል መሆኑ እየታወቀ ወያኔን እንደ ዲሞክራት አድርጎ በማቅረብ መንግስት ይህን አድርጎልናል ይህኛውን መቼ ነው የሚያደርግልን የሚሉ የወያኔ ግርጭች ለጠቅላይ ምንስቴር ተብዬው ተዘጋጅቶ የተሰጣቸውን ጥያቄዎች እንዲያቀርቡ የተኮለኮሉ፡ መለስ ዜናዊ በበኩሉ ስለ ሴቶች ጭቆና “የአዞ እንባ በመርጨት” መንግስት ይህን አድርጓል ያንን ለማድረግ አስቧል በማለት ሲያደነቁር የታየበትና የተደመጠበት መሆኑን በሚያሳዝን ሁኔታ እንረዳለን።

ለ. ቀዳማዊት አመቤት የመደብና የዘረኛነት አድልዎ ችግር ባይኖርባትም ቢያንስ በሴትነት በሥርዓቱ የሚደርስባትን ለማሳየትና ለመቃወም “የሴቶች ቀን” ስብሰባው አልተገኘችም። ምናልባትም በሷ ግምት እንደ ንግዱ አለመ፡ የገንዘብ ትርፍም ሆነ ሌላ የፖለቲካ ክብርና ዝና ሊያጎናጽፍ በማይችል ስብሰባ ገለጻ መስጠቱ ኪሳራ መሆኑን የተገነዘበች ስለሆነ አይቀርም። ባጠቃላይ ይህንን ስብሰባና ውጤቱን ለሚመረምር ስለ ሴቶች መብት መናገርና በሴቶች መጠቀም የተለያዩ መሆናቸው በግልጽ የተንጸባረቀበትና በርግጥም ኢትዮጵያዊያን ሴቶች በፍላጎታቸው ላይ የተመሰረተ በነጻ ተደራጅተው ጥያቄዎቻቸውን ለማቅረብና ከወንድሞቻቸው ጎን በመሆን ለነጻነት መገኘት ገና በቅጡ መደራጀት እንዳለባቸው ያሳዩና ያረጋገጠ ነው ቢባል ውነቱን መናገር እንጂ ሌላ ሊሆን አይችልም። ባጠቃላይ ሶስቱንም ስብሰባዎች በጥምና ለተከታተለ ይህንን የገለጫ አገዛዝ ከነሥርአቱ ለማስወገድ መደራጀት አስፈላጊ እንጂ የቅንጦት ተግባር እንዳልሆነ በግልጽ ያሳዩ ለመሆናቸው ምንም ጥርጥር የለውም።

ተደጋግሞ ለመግለጽ እንደተሞከረው ተደራጅቶ ለሰብአዊ መብቱና ለሀገር የማይታገል ሕዝብ በግልም ሆነ በጋራ ውርደትን እየተከናከበ የኋል ኋላም የሚኖርባትን ሀገሩን እንደሚያጣ የሩቅ ምሳሌና የሌላ ሀገር ተመክሮ ማጥናት አያስፈልገውም። ወደ ጎረቤት ሶማሊያም አይኑን መጣል የግዴታ አይኖርበትም። የ17 ቱ የወያኔ አገዛዝ ከሚገባ በላይ በተግባር አስተምሮታል። ወያኔ ኤርትራን በማስገንጠልና ኢትዮጵያን ወደብ አልባ በማድረግ የሚረካ እንዳልሆነና የሚያስቆመው ሃይል እስካልተገኘ ድረስ በዚህ ስሌቱ እንደሚቀጥልበት በምዕራቡ ወሰናችን ለም መሬታችን ለሱዳን በችሮታ መስጠቱ በግልጽ የሚያሳይና በምሳሌነትም ሊጠቀስ የሚችል ነው። ዳር ድንበራችን ተደፍሮአል። ሕዝባችን የሚያርስው መሬቱ እየተነጠቀ ለሳውዲ፣ ለሕንድ፣ ለጅቡቲና ለቻይና ለብዙ አመታት በኮንትራት ተሰጧል። ውጤቱንም ሕዝባችን ለረሃብና ሕይወቱን ለማቆየት ለልመና በተዳረገበት ወቅት የመጀመሪያው የሩዝ ስብል በገፀ በረከት መልክ ለሳውዲ ንጉስ ቀረብ በማለት በዜና አውታሮች ወጥቶ ማንበቡ ዛሬ የደርሰንበትን ሁኔታ ከማሳየቱ ሌላ ወደፊትም ሊቀጥል እንደሚችል የሚጠቁም ነው።

ይህንን እንደሬት የሚመር ሃቅ መገንዘብ አንጅትን የሚያቆስልና የሚያሳርር ቢሆንም ለመፍትሄ ፍለጋው መርዳቱ ግን አያጠራጥርም። በሽታውን ያላወቀ ሃኪም ሃኪም አይጠራም የሚልው ብሔል ይህንኑ ለማመላከት ነው። ይህ ሁኔታ እንዳለ ሆኖ የሕዝባችንን ስቃይና መከራን ግልጽ ማድረግ ብቻ ሳይሆን በቃን አሻፈረን በማለት ማመጽና ይህንን የሕዝብ ጠላት የሆነ አገዛዝ ከነሥርአቱ መገርሰስ ሀገር ወዳድና ለሕዝቡ ቀናኢ ለሆነ ሁሉ ግዴታ ነው። ለዚህ ግን መደራጀት ተደራጅቶም እየተባበሩ መታገል ወሳኝና አስፈላጊ መሆኑን መገንዘብ የመጀመሪያ እርምጃ ነው። ያኔ ይህ ተሟልቶ ሲገኝ ተደጋግሞ እንደተገለጸው የተባበረና የተደራጀ የሕዝብ ትግል አቸናፊ ይሆናል። በተለይም ለስር ነቀል ሥርዓት ለውጥ ለማምጣት መደራጀት አስፈላጊ ነው። ለዚህም ብዙም ማስረጃዎች መደርደር ሳያስፈልግ በግንቦቱ 97ቱ የሆነው ሁሉ ህያው ምስክር ነው። በመሆኑም ወያኔ በአገራችንና በሕዝባችን ያደረሰውን ችግርና መከራ ማውራት፣ ከንፈር መምጠጥ ብቻ አንዲት ስንዝር ፈቅ አያረገውም። የሕዝባችንን የሀዘን አንዲት ጠብታ እንኳ አያደርቅም፤ የነጻነት አየር አያስተነፍስም። ኩራትንም አያጎናጽፍም። ጀግንነትን አያላብስም። ስለሆነም ቁርጥ አድርጎ “ያበጠው ይፈንዳ” ብለን ለአንደኛ ለሁሌም በማያዳግም ሁኔታ ወያኔን አሸቀንጥረን ጥለን የሁላችንም ህልውና፣ መብትና ጥቅም የሚያስጠብቅ ደምክራሲያዊ ሥርዓት መመስረት አለብን።

ስለሆነም ትግሉ እንዲስምርና የድሉን ቀን ለማቅረብ በልዩ ልዩ ጥያቄዎች ዙሪያ የተለያዩ ዘዴዎችን በመጠቀም ትግል ማካሄዱ አማራጭ እንደሌለው ተገንዝቦ መንቀሳቀስ የግድ ይላል። ባለፈው ጊዜ ተደርገዋል። ዛሬም መስል አይነት ትግል የማይካሄድበት ምንም ምክንያት ሊኖር አይችልም። ከቅርብ ሁኔታዎች ብንነሳ እንኳ፦

ሀ. በገጠር መሬታቸውን ተቀምተው ለውጭ አገር ሰዎች ተሰጥቶባቸው ከቀያቸው የተፈናቀሉ በጎበዝ አለቃ ተደራጅተው እንዲታገሉ መቀስቀስ፤

ለ. በከተማም ለሁኔታው ተመጣጣኝ በሆነ መልኩ የሚተማመኑና የሚቀራረቡ ከ 3 እስከ 6 ባለበለጠ በሕቡዕ ተቧድነው መንቀሳቀስና መታገል፤

ሐ. በቅርቡ የድሬደዋ የባቡር ስራተኞች ላደረጉት የስራ ማቆም አድማ የድጋፍ እጃቸውን በመዘርጋትና በመደገፍ እንዲራዘም እያደረጉ ስራ ላቆሙ ስራተኞች ደግሞ የሞራልና የቁሳቁስ ድጋፍ ማድረግ፤ ትግላቸውና ጥያቄዎቻቸው ወደሌላ ስራተኞችም እንዲዳረስና በነሱ እንዲደመጥ በማድረግ አድማው እንዲራዘም በመጣር ለሕዝባዊ አመጽ ዝግጅቱን በስልት ማድረግ፤

መ. ሁኔታው አመቺ ሆኖ ሲገኝ ደግሞ የሰላማዊ ትግሉ ለምሳሌ የሙት ከተማ ሕዝባዊ ተቃውሞ እንቅስቃሴ የመሰለ ሰላማዊ ትግል ማድረግ፤ ሁሉም ለተወሰነ ጊዜ ቤቱን ዘግቶ መቀመጥ፤

ሰ. ከወያኔ የሚሰነዘረውን ጥቃት በጋራ መከላከል በወያኔ የጸጥታ ሃይል ለሚያዙና ለሚታሰሩ የሚረዱበትንና ቤሰቦቻቸውንም መደገፍ የሚቻልበትን ሁኔታ እያመቻቹ ከወዲሁ ተኪዎቹን ማዘጋጀት፤

ረ. የወያኔን ኢኮኖሚ ለማዳከም በሱ ቁጥጥር ስር ባሉ ድርጅቶች የሚመረቱ እቃዎችን ላለመግዛት የተአቅቦ አድማ ማድረግ፤

ሠ. በወያኔ መዋቅር ውስጥ ስርጎ በመግባት ሚስጢሩንና ተግባራዊ ለማድረግ የነደፋቸውን ታክቲኮች በማወቅ ለመከላከል ቀድሞ መዘጋጀት፤ ወደ ሕዝቡ ሊቀላቀሉ ለሚፈልጉ የጸጥታ ሃይል አባላቱ ሁኔታውን ማመቻቸት፤

ሸ. ከሁሉ በላይ ደግሞ የሲቪሉ ሕብረተሰብን ቀጥተኛ ተሳትፎና ትግል ማጠናከር፤

ስለሆነም ሀቀኛ የፖለቲካ ድርጅቶች እንደ ኢሕአፓ ያሉ በህዕቡ በመንቀሳቀስ ላይ ናቸው። እነሱን ለማግኘትና ትግሉን ከነሱ ጋር ለማስተባበር ከፍተኛ ጥረት መደረግ ይኖርበታል። በአጠቃላይ የህዕቡ ትግል ትልቅ ጥንቃቄ በተለይም ከወያኔ ስርጎ ገብ ድርጅትንና እራሱን ለመከላከል ንቁ ሆኖ መጠበቅ አስፈላጊነቱ እንዳለ ሆኖ ከአጉል ጀብደኝነት መቆጠብና ከአጉል ፍርሃት መላቀቅ ወይም ነፃ መሆን ደግሞ ለትግል ወሳኝነት ያለው መሆኑን ማጤን ያስፈልጋል። ትግል ትርጉም እንዲኖረው በተገባር ሊዳሰስ፤ ሊጨበጥ፤ ሊሸተት የግድ ይላል። የሕዝባችንን ህይለኛ ክንድ በመለስ አገዛዝ ላይ ለማሳረፍ መደራጀት ተደራጅቶም መታገል ይህ ነው የወቅቱ የትግል ጥሪዎችን።